VISŲ SALIŲ KATALIKAI DARBININKAI VIENYKITĖSI

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠV. JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

EINA ANTRADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS

EINA NUO 1915 METŲ — SOUTH BOSTON, MASS., RUGSĖJO SEPTEMBER 16 D., 1930 M., Nr. 71. — KAINA 5 CENT.

L.D.S. SEIMAS IR SEIMO VAKARAI

Kitą antradieny, prasideda L. D. S. XV seimas. Delegatų bus iš visos apylinkės ir tolimų lietuvių kolonijų.

• • •

Seimas prasidės iškilmingomis šv. mišiomis su asista, kurias laikys kun. J. Švagždys, LDS. Literatinės komisijos narys. Pamokslą sakys kun. A. Šmulkštys, įžymus katalikų vadas Lietuvoje ir Amerikoje.

Pamaldos įvyks antradieny, rugsėjo 23 d., šv. Petro lietuvių bažnyčioje, ant Penktos gatvės So. Bostone, 9 val. ryte. Tuoj po pamaldų, bažnytinėj svetainėj, prasidės sesijos.

• • •

Tą pačią dieną, vakare, Municipal Svetainėj, ant Broadway, įvyks koncertas. Dainuos Lietuvos Operos artistė p-lė O. Katkauskaitė iš Hartford, Conn., p-lė A. Stoškiutė iš Worcester, Mass., p-lė M. Grybaitė iš [illegible] iš Montello ir keleta kitų solistų(čių), duetų ir kvartetų.

Be to, dainuos didžiulis So. Bostono lietuvių parapijos choras p. M. Karbauskui vadovaujant ir jo solistai ir solistės.

* * *

Trečiadieny, rugsėjo 24 d. tęsa ir užbaiga seimo.

Vakare, 7 val., parapijos salėje, ant Septintos gatvės, Seimo užbaigimo ir delegatų pagerbimui vakarienė.

Seimo ir Seimo vakarų rengimu smarkiai darbuojasi L. D. S. 1 kp. nariai. Šeimininkės, kurioms p-nia Marksienė vadovauja, gamina skaniausius valgius ir pardavinėja bilietus.

V. Valatka energingai darbuojasi su koncerto ir vakarienės bilietais ir registruoja darbininkes(kus) koncerte ir vakarienėje.

V. Tamoliūnas, pasikvietęs į talką artistus(tes), puošia svetaines.

J. Zaikis jau turi suregistravęs vietų tiek kad galės apgyvendinti lietuvių namuose apie 100 delegatų.

A. Neviera, p-lė Zaikiutė, F. Zaleskas ir kiti renka skelbimus koncerto programui. Darbas gerai eina. Biznieriai remia skelbimais "Darbininką" ir LDS. Ačiū jiems.

Kun. F. Virmauskis, šv. Petro parapijos klebonas, pereitą sekmadieny, labai gražiai išgarsino L. D. S. seimą ir seimines pramogas. Ačiū jam.

Plačioji mūsų visuomenė turėtų paremti LDS. gausiu atsilankymu į abu vakaru.

Bilietų galima gauti pas komisijos narius ir "Darbininko" adm. 366 W. Broadway.

LDS. XV SEIMO VAKARAI

Antradieny, Rugsėjo 23 š. m.

MUNICIPAL SVETAINĖJE

East Broadway, South Boston, Mass.

ĮVYKS

KONCERTAS

Pakviesta įžymiausi mūsų dainininkai(kės) ir Šv. Petro parapijos didžiulis choras, p. M. Karbauskui vadovaujant.

Trečiadieny, Rugsėjo 24 dieną

Parapijos Svetainėje, ant 7-tos gatvės

ĮVYKS

VAKARIENĖ

delegatų pagerbimui. Bus ir programėlis.

Pageidaujama, kad plačioji mūsų visuomenė parodytų "Darbininkui" ir L. D. S. nuoširdžią paramą gausiu atsilankymu į abu vakaru.

Bilietai jau pardavinėjami. Jų galima gauti pas komisijos narius ir "Darbininko" Administracijoj, 366 W. Broadway, So. Bostone.

RENGĖJAI

BRIAND SAVO SUMANYMUI SUDARYTI EUROPOS VALSTYBIŲ UNIJĄ NEGAVO PRITARIMO

GENEVA. — Pereitą savaitę Tautų Sąjungos posėdy svarstytas Prancijos užsienių ministerio Briando sumanymas sudaryti Europos valstybių uniją.

Po karštų diskusijų šis sumanymas pavestas šeštąjai T. S. komisijai. [illegible] komisijai pirmininkauja Sir Robert Borden, Kanados atstovas.

Tas parodo, kad Briand sumanymas negavo pritarimo. Daugiausia priešinosi Anglija.

NEW YORKO GUB. ROOSEVELT UŽ PROHIBICIJOS PANAIKINIMĄ

ALBANY, N. Y. — Šios valstijos gub. Roosevelt, savo laiške senatoriui Wagner, pasisakė už prohibicijos panaikinimą. Jis rašo, kad prohibiciją įvedus Jung. Valst. priviso visokių kriminalistų, kurie griauną gyventojų moralybę.

Gub. Roosevelt stovi už 18-to amendmento atšaukimą ir palikimą prohibicijos klausimą pačioms valstijoms apsispręsti. Saliunų atidarymui jis yra priešingas, bet pritaria valstijų kontrolei.

LENKŲ KARININKAI UŽPUOLĖ SEIMO ATSTOVĄ

Varšuva. — Rugp. 29 d. lenkų ūkininkų partijos pirmininką ir seimo atstovą Dombskį užpuolė keturi karininkai ir ėmė mušti perkilus, subėgo daugiau žmonių. Tačiau karininkams pavyko pasprukti.

Socialistų organas "Robotnik" nurodo, aptardamas atsitikimą, kad per savo paskutinį pasikalbėjimą maršalas Pilsudskis įsakė mušti visus seimo atstovus. Toliau laikraštis praneša, kad paskutiniu laiku prie seimo sukinėjos kažkokie įtariami asmenys, kurie stropiai sekė visus einančius į seimo rūmus ir iš jų.

JAUNI VAIKINUKAI AREŠTUOTI UŽ MŪNŠAINO TRANSPORTACIJĄ

Worcester, Mass.—Pereitą savaitę policija areštavo Juozą Ambrozą, 21 m. amžiaus, gyv. 11 Wade St. ir Antaną Kalantą, 16 metų amžiaus, gyv. 4 Stone St. Juodu sugavo vežant mūnšainą automobiliu. Teismas jų bylas atidėjo ir kaltinamuosius paliko po $1,000 kaucija.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS ISGĄSDINO CANDELA GYVENTOJUS

Candela, Italija. — Rugsėjo 8 d. per šešias sekundas čia buvo jaučiamas stiprus žemės drebėjimas. Žmonės labai išsigando. Nuostolių nepadarė.

PLEČIAMA ŽYDŲ KOLONIZACIJA KRYME

Bolševikų valdžia paskyrė žydų kolonizacijai Kryme dar 100 tūkstančių hektarų žemės.

PALEISTAS KLAIPĖDOS KRAŠTO SEIMELIS

KLAIPĖDA. — Rugpiūčio 29 d. Klaipėdos krašto seimelis pareiškė direktorijai nepasitikėjimą ir buvo paleistas.

Prasidėjus seimelio posėdy naujos direktorijos pirmininkas p. Reisgys padarė deklaraciją ir pastatė pasitikėjimo klausimą. Pasitikėjimo klausimo išsprendimas buvo nukeltas į kitą seimelio posėdį, rugpiūčio 28 d. Tačiau tą dieną posėdis neįvyko ir buvo nukeltas dar vienai dienai. Taigi, jis įvyko rugpiūčio 29 d. Šitam posėdy buvo tęsiamos rugpiūčio 26 d. posėdy pradėtos diskusijos dėl naujos direktorijos deklaracijos. Atidaręs posėdį, seimelio pirmininkas von Dresler pareiškė, kad užvakar posėdis negalėjo įvykti todėl, kad krašto gubernatorius buvo pareiškęs pageidavimo dar kartą pasitarti su seimelio atstovais.

Prasidėjus diskusijoms, atstovas Gubba daugumos partijų vardu padarė platų pareiškimą, kuriame, visiškai nepaliesdamas deklaracijoj numatyto direktorijos darbų plano iš esmės, smarkiai puolė naujos direktorijos pirmininką ir jos narius ir baigdamas Gubba įnešė tokį pasiūlymą: "Direktorija savo bendroj sudėty neturi seimelio pasitikėjimo."

Toliau kalbėjo lietuvių bloko atstovas p. Borchertas, kuris, visų pirma, konstatavo, kad tik seimelio daugumos partijoms, o ne kam kitam tenka visa atsakomybė už direktorijos krizę, kuri joms buvusi reikalinga. Analizuodamas naujos direktorijos užsibrėžtus darbus, Borchertas pareiškė nuomonės, kad su šia nauja direktorija galima dirbti ir pasiūlė štai ką: "Seimelis priima direktorijos [illegible] ir pereina dienotvarkės klausimų svarstyti."

Socialdemokratų frakcijos atstovas Kislat ir darbininkų atstovas Suhrau taip pat padarė savo frakcijų vardu atitinkamų pareiškimų, kuriuose, kaip ir daugumos partijos, pasiūlė seimeliui pareikšti naujai direktorijai nepasitikėjimą.

Po to, dar kartą kalbėjo atstovas Gubba ir lietuvių atstovai dr. Trukanas ir Lekšas. Pastarieji du dar kartą pabrėžė, kad direktorijos krizė buvo reikalinga daugumos partijoms agitacijos tikslams, rengiantis naujiems seimelio rinkimams, kadangi jie neišpildė savo duotų rinkikams pažadų ir dabar nori suversti atsakomybę už tai ant svetimų pečių.

Balsuojant buvo priimtas atstovo Gubbos pasiūlymas, kuriuo direktorijai pareikštas nepasitikėjimas. Keturi bloko atstovai susilaikė nuo balsavimo. Tada direktorijos pirmininkas p. Reisgys paskelbė lietuvių ir vokiečių kalbomis krašto gubernatoriaus aktą, kuriuo, Klaipėdos krašto statuto 12 str. pasiremiant, seimelis paleidžiamas.

Aktą paskelbus, seimelio posėdis buvo uždarytas ir atstovai išsiskirstė.

Šiandien laukiama p. gubernatoriaus akto, kuriuo bus paskelbti nauji seimelio rinkimai. Manoma, kad rinkimai įvyks spalių 10 d.

BOLŠEVIKŲ KONCENTRACIJOS STOVYKLOJ MIRĖ 4000 VAIKŲ

Uralo krašte koncentracijos stovykloj, kur bolševikai laiko nukankintus dešimtimis tūkstančių vaikų, trumpu laiku mirė keturi tūkstančiai jaunų belaisvių. Tokio žemės "rojaus," kur būtų kankinami netiktai suaugę, bet ir vaikai pasaulis nėra girdėjęs.

VATIKANE TABAKO MONOPOLIS

Roma. — Vatikano valstybės sekretorius paskelbė įstatymą, kuriuo valstybėj įvedamas tabako monopolis.

Be to, tuo įstatymu numatomos daug aukštesnės kainos tabakui, kaip gretimoj Italijos valstybėj, ir valstybės gyventojams nustatomos rūkymo porcijos.

REVOLIUCIJOS PRADŽIA LENKIJOJ

17 užmušta ir 100 sužeista

VARŠUVA. — Visoj Lenkijoj kilo nepasitenkinimas Pilsudskiu. Kilo demonstracijos Varšuvoj ir kituose miestuose dėlto, kad maršalas Pilsudski negana, kad išvaikė seimą, bet dar areštavo apie 70 opozicijos vadų ir juos sukišo į kalėjimus.

Policija plikais kardais puolė demonstrantus. Sužeista apie 100 žmonių, o užmušta 17.

Sukilimai plečiasi. Demonstracijose minia šaukia: "Šalin diktatūra! Šalin Pilsudski!"

Seimo pirm. Daszynski irgi suimtas ir izoliuotas.

Taigi Lenkijoj susidarė rimtas politinis ir ekonominis krizis. Revoliucija plečiasi.

VOKIETIJOS FAŠISTAI LAIMĖJO ANTRĄ VIETĄ PARLAMENTE

BERLYNAS. — Sekmadieny, rugsėjo 14 d. š. m. Vokietijos parlamento rinkimuose fašistai ir komunistai laimėjo daugiau vietų. Tas parodo, kad Vokietijos respublikai gresia pavojus, nes fašistai ir komunistai siekia diktatūros.

Neoficialės žinios skelbia, kad rinkimuose dalyvavo 35,790,340 piliečių. Remiantis [illegible] laimėjo 137, fašistai 103, komunistai 76, centristai 75, vokiečių nacionalistai 41, liaudies 33, ekonomistų 22, valstybės 20, ūkininkų 18, bavarų 17, konservatistų 5, maišytų 40. Pastarieji neturi jokios parlamente reikšmės ir jie nesiskaito.

Taigi naujame parlamente bus apie 550 narių prieš 491 narį buvusiame parlamente.

Jaunieji daugiausia balsavo už fašistus ir komunistus.

Kaip žinome, fašistai ir komunistai yra griežti parlamentarizmo priešai.

Prez. Hindenburg ieškąs būdų fašistus pažaboti. Jis geriaus remsiąs socialistus negu dėtis su fašistais.

Prezidentą spaudžia ir jis socialistą Prūsų premierą Otto Braun paskirti kancleriu, o dabartinį kanclerį Bruening paskirtų užsienių ministeriu. Prez. Hindenburg kol kas tam spaudimui nepasidavė, bet jis planuoja sudaryti didelę koaliciją.

NAUJOS ŽEMĖS ATRADIMAS ŠIAURĖS LEDINIUOTAJAME VANDENYNE

Ledlaužis "Sedov," rugpiūčio 15 d. Ledlaužis "Sedov," išvykęs ekspedicijon į šiaurės polių, aplankęs Nanseno Žemę (buv. Praneiškaus Juozo) ir Naują Žemę, nuplaukė į Šiaurės Žemę. Pirmą plaukiojimo dieną ledlaužis "Sedov" visai neištirtose jūrose rado nežinomą žemę ir, kaip matyti, gana didelę. Šios naujos žemės artimiausia ledlaužiui pakrančio vieta yra 79° 25 min. platumo ir 76° 10 min. ilg. "Sedov," matuodamas gilumą, [illegible] yra 79 25 min. pla- [illegible] ilg. atsargiai artinasi prie nežinomos žemės. Prof. Vize dar 1924 m. prahašavo, kad toje vietoje turi būti žemė, tuo pat laiku Vize paskelbė savo pranašavimą spaudoje, iš[illegible] damas iš šturmano Albanovo (išsigelbėjusio iš ledų suspausto laivo "Šv. Onos" 1913 m.) dienyno, sulig "Šv. Onos" dreifo būdo, vėjų krypties ir ledų stovio.

Berlynas, Vokietija.—Policija suardė demonstracijas keliose vietose ir areštavo [illegible] asmenys.

JUGOSLAVIJA NORI IŠGELBĖTI BRIAND'O SUMANYMĄ NUO PALAIDOJIMO

Pasiūlė Įkrinkti Specialę Komisiją

Geneva, rugsėjo 15 d.—Po to, kada Briando sumanymas liko pavestas Tautų Sąjungos šeštąjai komisijai, diskusijos nepasibaigė. Jugoslavija griežtai laikosi, kad būtų įkrinkta speci[illegible] sumanymą studijuoti. Ji [illegible] to būtiną reikalą turėti ko[illegible] nors politinę organiza[illegible] Europoj, kad išvengus ka[illegible] nes jis prisibijąs, kad dėl [illegible] lusių nesusipratimų ir tr[illegible] mosi nekiltų karas.

Žinios Iš Lietuvos

TABAKO SINDIKATAS IR TABAKO AUGINTOJAI

Kol nebuvo įsisteigęs tabako sindikatas tabako fabrikantai labai daug supirkinėjo Lietuvoje auginto tabako mokėdami net iki 180 litų už centnerį. Daugelyje vietų žmonės pradėjo daugiau auginti tabako ir iš to neblogai vertėsi. Ypatingai šio verslo ėmėsi miestelių ir kaimų biednuomenė, kuri iš mažų plecelių galėjo visai pakankamai pragyventi. Nedideli miestelių plecių savininkai ar jų nuomininkai galėjo turėti metams iki pusantro tūkstančių litų pajamų, iš kurių lengvai galėjo išgyventi. Yra tokių miestelių Suvalkijoj, kurie už tabaką turėdavo po kelis šimtus tūkstančių litų pajamų. Bet įsikūrus tabako sindikatui Lietuvoje auginamas tabakas neperkamas ir anksčiau pagamintas turės supūti. Vienoj Kalvarijoj randasi nearduoto tabako mažiausiai už šimtą tūkstančių litų. Pradėjus gabenti tik iš užsienio tabaką, žūsta gana pelninga mūsų ūkio šaka, kuri maitino nemažą skaičių biednuomenės ir mažino mūsų valiutos išvežimą į užsienį. Prekybos ir pramonės departamento direktoriaus pareiškimai spaudai, kuriuose buvo žadama apsaugoti tabako auginlojų interesai, kol kas lieka žodžiai. Paties tabako Kokybės gumenkėjo sindikatą įsteigus ir nesitaiso. Šiuo svarbiu kraštui klausimu turėtų susirūpinti vyriausybė, kurio išrišimui labai daug ras lengvų priemonių.

Išlaužos dv., Ašmintos val., Marijampolės apskr., ūkininko Gilaičo kluone rastas nužudytas šaulys Juozas Petrauskas, 25 metų amžiaus. Įtariami du asmens suimti.

10 DIDŽIŲLIŲ TOMŲ

(turinčių arti 5000 pusl.)

nuolat kiekvieno lietuvio inteligento biblioteką, kuris skaitė "Židinį," didžiausią mėnesinį literatūrą, mokslo, visuomenės ir akademiškojo gyvenimo žurnalą, nuo pat jo leidimo pradžios. Bet "Židinys" darosi kaskart įdomesnis, ir tiesiog būtų nedovanotina, jeigu kuris inteligentas, vistiek kokios profesijos jis bebūtų ir kur begyventų, jo neprenumeruotų ir neskaitytų bent nuo 1930 metų "Židinio."

Židinio kaina Amerikoje: met. $2.50, pusm.—$2.50; Lietuvoje: met. — 35 lt., pusm. — 20 lt.

Adresas: KAUNAS, Laisvės Al.

PERKŪNAS NUTRENKĖ

Žeimelio valsčiuj Mažaičių kaime perkūnas mirtinai užmušė Teodorą Juodienę, 50 metų moteriškę.

Rugpiūčio 2 d. Panemunės valsčiuj Palaidžių kaime perkūnas sudegino Jono Lapėno namus. Namas buvo neapdraustas.

VĖL AFERA 22,000 LITŲ

Kaunas. Teko sužinoti, kad aukštesniosios technikų mokyklos buhalteris Garnys padirbo inž. Grauroko parašą, o gal ir su jo tikru parašu, tik jį apsukęs kitų būdu ir prisimušęs mokyklos antspaudą, nuėjo į Lietuvos banką ir paėmė mėnesines algas, iš viso 22,000 litų. Paskum išdūmė į Lenkiją, bet vėl grįžo į Lietuvą ir čia pateko policijai į rankas. Jis buvo suimtas Butrimonyse. Dabar sėdi kalėjime ir laukia bylos.

DIDELĖ AUDRA ŽARASŲ APSKRITYJE

Rugpiūčio mėn. 15 dieną 16 val. Zarasų apskrityje, Dusetų ir Antalieptės valsčių ribose siautė nepaprastai didelė audra, kuri palietė šiuos kaimus: Paindrės, Bikūnų, Vozgėlių, Riškonių ir Davainių. Siautusi baisi audra sugriovė 5 gyvenamus namus, ir 15 negyvenamų.

BANKO BUTAS

kuriame ligi šiol gyveno p. Voldemaras, galutinai paliuosuotas. Buto įrengimas ir daiktai, kurie priklauso bankui, palikti kambariuose, o p. Voldemaro knygos, nedegamos spintos, lovos ir kiti daiktai iškraustyti. Jie supakuoti į dėžes ir laikinai sukrauti į laisvus banko sandėlius.

Važiuodama pas vyrą p. Voldemarienė pakeliui dar aplankys gimines ir susitars, kur padėti daiktus. Ji mano išvažiuoti į užsienį, bet p. Voldemaras išvažiuoti ten nenori. Sako, man ir čia gerai.

NUSTATYTA TAKSA UŽ GRŪDŲ TYRIMĄ

Kaunas. Žemės ūkio rūmai už įvairius grūdų tyrimus žemės ūkio rūmuose nustatė tokią taksą: už drėgmės ištyrimą 5 litai, už priemaišų ištyrimą 2 lit. 50c. ir už natūros ištyrimą 1 litą.

ŽIEMAS Į PAVASARĮ KAINOS SMARKESNIU TEMPU PEREINA.

Ligi šiol labiau pastebėta, kad žydai supirkinėdavo dvarus, centrus Suvalkijoje. Bet dabar dėl to, kad ūkininkai prasiskolina, dažnai begerdami ir t. p., ir kitur supirkinėja. Pav., aplink turtingąją Linkuvą ir Pasvalį jau yra stambių žemių žydeliams perleista. Tuo dar nepasibaigs. Po keletos metų bus masinis ūkinikų bankrotas, ir tuo būdu išspruks paskutinis postas—Lietuvos žemelė iš lietuvio artojo rankų. Reikia susirūpinti.

Kaune kalba, kad M. Sleževičiaus išvykimas užsienin yra surištas su p. Voldemaro išsiuntimu iš Kauno.

NEDŽIUGINĄ GANDAI

Krekenava. Šiemet rugiapiūtė prasidėjo labai anksti, daugelis ūkininkų baigė rugius piauti jau pirmoje liepos mėn. pusėje. Vasarojus, ypač bulvės ištroškę vandens. Išdžiūvo ir drėgniausios balos. Eina gandai, kad nuo ateinančių metų krekenaviečiai susilauks traktieriaus. Toks reiškinys būtų nepageidautinas vien dėl to, kad 1929 m. svaigalų išgerta už 50,000 lt. Tai liūdna statistika, atsižvelgiant, kad krekenaviečiai kultūrai ir kitiems opiems reikalms pinigų šykštauja.

SIAUTĖ AUDRA

Laičiai (Skapiškio valsč.). Čia rugpiūčio 9 d. audra sugriovė pil. Matjošo klojimą ir tvartus. Be to ir kitur ji šiek tiek žalos padarė. Vietomis iškrėtė kviečius. Nuolatinės liūtys pūdo nupiautą vasarojų.

22,000 LITŲ PREMIJOMS

Kaunas. Veršelių prieauglio parodoms premijuoti žemės ūkio rūmai paskyrė 23,000 litų.

ŽYDAI STATYS KATALIKAMS BAŽNYČIĄ?

Vilkija. Teko patirti, kad Kulautuvoj žydai nori pastatyti katalikams bažnyčią. Kulautuva randasi prie pat Nemuno, kurortiška vieta. Čia yra labai puikus pušynas ir gražios vietos. Čia vasaroja daugiausia žydai. Jie važiuodami vasaroti paprastai vežasi su savim katalikes tarnaites. Bet tarnaitės būdamos religingos dažniausiai nevažiuoja, nes nėra bažnyčios. Vasarotojams pasidarė sunku gauti sąžiningas tarnaites. Todėl ir žydai sugalvojo padėti statyti bažnyčią. Kulautuvoj yra ir apie 70 katalikų ūkininkų, kurie taip pat mano prisidėti prie bažnyčios statymo. Tam sumanymui įvykinti daug pastangų deda gerb. Vilkijos klebonas.

Telšiuose bankrutavo "Žemaitūkis," kuriam vadovavo liaudininkai. Daugeliui žirantų kliuvo. Kitiems iki 15 tūkst. litų teks primokėti.

NELAIMINGAS ATSITIKIMAS PYVOJE

Joniškis, Šiaulių apskr. Vanagų kaime naktį į rugpiūčio 4 dieną nesusekti piktadariai nužudė gulėjusį savo svirne Igną Švambarį, 70 metų amžiaus. Nužudytasis svirne gulėdavo vienas. Apie vidunaktį griečioje gulėjusios moterys išgirdo šaudant, bet, būdamos vienos, bijojo išeiti į kiemą pažiūrėti, kas darosi.

Rytui išaušus moterys radę svirno duryse šūvių pramuštas 5 skylės, o pabeldus į duris senelis neatsilepė; svirne buvo girdėti tik duslus šniokštimas. Supratusios, kas atsitiko, moterys pasišaukė kaimynus. Kadangi durys buvo iš vidaus užkabintos, teko svirnan lipti per langą skliautę. Suėję į svirną žmonės rado Švambarį gulintį lovoje be sąmonės, visą kraujuose. Jam peršauta galva ir pečiai. Pasikankinęs dar 24 valandas, senelis pasimirė neprataręs nei žodžio. Spėjama, kad galvažudys turėjo būti gerai žinąs, nes šaudamas per uždarytas duris pataikė į gulėjusį svirne Švambarį. Įtariami asmenys suimti. Eina tardymas.

VISIEM GERO — BLOGA!

Taip sako ūkinikai, šiaip žmonės, kalbantys apie bankų paskolas ūkiui pagerinti. Ir iš tikrųjų, tos paskolos tiek "ištvirkde" žmones, kad privertė pragert ar kitais būdais prašvilpt ūkius, kad ir buvusius kitkart geriausius. Šičia daug kas mato mūsų šalies amžiną katastrofą, jei atitinkamos įstaigos, tos bylos gerai išstudijavusios, nepasistengs reaguot.

Kun. Krupavičius "Volksblatto" bendradarbiui pareiškė, kad Voldemaro valdymas Lietuvai buvo tikra nelaimė, nors ir dabar einama jo pėdomis. Žemės reformos griovimas dvarininkų naudai griauja ligšiol nuveiktą darbą.

Kauno geležinkelio stoty daromas tunelis. Atvažiavę keleivai turės nusileisti ir į miestą išeis tunelių.

Degtukų monopolį švedams atidavus, pasirodė labai netikusių degtukų. Daug degtukų be sieros.

Okupuotoje Lietuvoje

KUN. K. ČIBIRAS PASKIRTAS LIETUVIŲ KALBOS REKTORIUMI VILNIAUS UNIVERSITETE

Vilnius. — Naujo lietuvių kalbos lektorium Vilniaus universitete paskirtas kun. K. Čibiras. Ligšiolinis lietuvių kalbos lektorius kun. V. Zajančauskas, kaip žinoma, buvo iškeltas į Kalesnykus. E.

ŠIEK TIEK SKAIČIŲ IŠ VILNIAUS ARCHIDIECEZIJOS

Paskutinėmis lenkų surinktomis žiniomis Vilniaus archidiecezijoj esą 1,298,118 tikinčiųjų. Visa archidiecezija padadlyta į 28 dekanatus. Be to yra vienas kariškas dekanatas, kurį sudaro šios kariškos parapijos: Gardino, Vilniaus, N. Vileikos, Pabradės, Lydos—Vileikos, Molodečno, Volkovisko ir Baltstogės. Parapijų viso esą 331. 422—bažnyčios, 455 — kunigai, 68 — vienuoliai, 268 — vienuolės.

VEKSELIŲ ROJUS

Vilniuje batų dirbtuvių savininkai savo darbininkams už darbą moka vekseliais, kurios kurį laiką priiminėdavo "kasa komunalna," bet dabar ši kasa, dėl daugybės vekselių, daugiau jų neberiskontuoja. Į savaitę šių vekselių ji pririnkdavo apie 50,000 zlotų (55,000 litų). Atsisakius panašius vekselius diskontuoti, jų savininkai atsidūrė nepavydėtinoje padėtyje.

ATSIŽYMĖJO LIETUVIS SKAUTAS

Liepos 29 d. Naujam Daugelišky kilo didelis gaisras, kuris galėjo sunaikinti visą miestelį, bet gaisrininkams ir miniai pasisekė gaisras likviduoti. Gaisro gesintojams vadovavo čia viešis, nenesenai iš lenkų kalėjimo paleistas skautininkas studk Pr. Žižmaras, kuris parodė savo nepaprastą drąsumą ir sumanumą kovoje su ugnimi.

SUKONFISKUOTAS "BIEL. KRYNICA"

Vilnius. Miesto storastijos parėdymu sukonfiskuotas gudų laikraščio "Bielaruskaja Krynica" Nr. 24.

Amerika ne Lietuva; jos kiekviena turi ypatingų savybių, kurias pasilaikys visados.

Tik tas yra Amerikoj gyvenas geras lietuvis, kuris gerai žino Lietuvos gyvenimą. Kas nori tokiu būti, turi skaityti Lietuvos Katalikų Veikimo Centro leidiamą savaitraštį

"Mūsų Laikraštį"

Jį reikia užsisakyti sau Amerikoj ir visiems giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje.

"Mūsų Laikraštis" metams kaštuoja ketur litai; pusei metų — du litai.

Latvijoj, Estijoj ir Vokietijoj kaina ta pati, o visur kitur užsieny (taigi ir Amerikoj) — trigubai brangiau.

Adresas: Lietuva, Kaunas, Laisvės Alėja 34 No. "Mūsų Laikraštis."

Skaitykite ir platinkite mėnesinį mokslo, blaivybės ir sveikatos laikraštį

"SARGYBĄ"

"SARGYBA" skaitydamas rasi šiuos skyrius: 1) Mokslo popiliarizacijos ir visuomenės klausimų. 2) blaivybės, 3) ūkio, 4) sveikatos, 5) gydytojo patarimų, 6) advokato patarimų, 7) apžvalgą (politikos, visuomenės kultūros ir ekonomijos gyvenimo), 8) priešalkolinės judėjimas (Lietuvoje ir užsienyje), 9) Knygos pasaulio ir 10) Įvairenybės.

"SARGYBOJE" rašo: vysk. M. Reinys, prof. P. Karaitis, Vydunas, kan. Tumas, prof. Kemėšis, dr. M. Pečkauskaitė, dr. A. Gylys, dr. jur. Raulinaitis, agr. Valatka, dr. K. Pakštas, dr. D. Juška ir kiti.

1930 m. "SARGYBA" kaštuoja metams tik 6 litai, pusei metų 3 litai. Užsienyje 12 litų metams, pusei metų 6 litai.

Metinėj skaitytojai gauna priedų "Laimės Kalendorių" ir loterijos bilietą.

Skaitytojų skaičiui padidėjus iki 10,000 loterija tuo bieciaus. Jei pasirinks 20,000 skaitytojų, loterija bus padidinta tris kartus.

Skubėkit užsisakyti "Sargybą," kad nepritrūktų pirmųjų numerių.

Adresas: Kaunas, Laisvės nasal. "SARGYBOS" adm.

"Darbininko" Katalogas

ĮVAIRIOS KNYGOS

Auksinio Obuolio Historija (Graikų Mythologijos Žiupnelis) su paveikslais. Lietuvių kalbon išguldė Alyva ____ 50c.

Trys Keleiviai—Krikščionis, Žydas ir Turkas. Pamokinantis apysaka. Parašė T. Vyšniauskas. Vertė P. B. ____ 40c.

Trumpi Skaitymėliai—labai gražūs pasiskaitymai apie įvairius gyvenimo atsitikimus. Parašė J. Tarvydas ____ 45c.

Turto Norma—moksliški pasiskaitymai. Parašė Uosis ____ 45c.

Didžiojo Karo Užrašai—su paveikslais iš 1914—16 metų Parašė P. aŽdeikis ____ 65c.

Gerumas — aprašymas apie gerumą per Tėvą Faberą-Kilipina. Vertė Kun. P. L. ____ 15c.

Tabakas—Nuodai — rūkymo kenksmas; pagal d-rą Nikolski parengė S. Kaimietis ____ 15c.

Užkeikta Mergelė su Barzda ir Barzdaskutis—apysaka 15c.

Katalikų Bažnyčia ir Demokratizmas. — Parašė kun. Tamas Žilinskas ____ 50c.

Apaštalystės Maldos Statutas. — Vertė Kun. P. Saurusaitis ____ 25c.

XXIX Tarptautinis Eucharistinis Kongresas. Parašė kun. Pr. Bučys, M. I. C. ____ 1.50

Mūsiškiai Užsienyje. Juokingas aprašymas kelionės į Paryžių ir atgal Mikalojaus ir Glapiros Ivanovų . . . Išguldė Magnus Parvalkietis ____ .50

Kelionė Aplink Pasaulį per 80 dienų—Apie visas derybas be galo įdomus nuotikiai kelionės per įvairius krašjus. Parašė Julius Verne. Vertimas, J. Balčikonio ____ $1.00

Pramoninės Demokratjios Pagrindai. Parašė Uosis ____ 75c

Gegužės Mėnuo — Kun. P. Žadeikis. Kaina ____ 50c.

Aritmetikos Uždavinynas ____ 25c

Vaikų Darbymetis — Rinkinėlis kalbos mokslui ____ 50c.

Petrukas — laiškai vieno vaikelio. Vertė S. Rakauskas 15c.

Bolševizmas — Kas tai yra bolševizmas ir jo vykdymas Rusijoj ____ 15c

Žaidimų Vainikas—Savybės vakarėliams ir gegužinėms su gaidomis. Sutaisė Matas Grigonis ____ 50c

Laimė — (poėma). Parašė Vaitkus ____ 50c

Atsargiai su Ugnimi. Vertė iš lenkiško kun. K. Š. . . . . 10c.

Mūsų Tikėjimas — išaiškinimas pagrindų mūsų tikėjimo. Vertė Jonas M. Širvintas ____ 50c

Lietuvos Ženklai. — Išleido J. Šeškevičius ir B-vė, Kaunas ____ 40c.

Žmes ir Kalbėk: Deklamacijos, Monologai ir Dialogai. Parašė Juozas V. Kovas ____ 30c.

Graudūs Verksmai. — Vertė Vysk. A. Baranauskas ____ 10c.

Eucharistiškos Stacijos—Sulietuvino Kun. P. Juškaitis ____ 15c.

Kristaus Kryžius: Stacijos, Graudūs Verksmai, Maldos Gegužės, Birželio ir Spalių mėnesiams. Išleido kun. K. A. Vasys ____ 25c.

Dangaus Karalienė. — Surinko Kun. M. Gavalevičius; be spdarų 75 centai, su apdarais ____ $1.00

Žmogus ir Gyvuolys. Parašė kun. P. Bučys ____ 30c.

Socializmas ir Krikščionybė. Prof. V. Jurgučio ____ 10c.

Žydas Lietuvoje. Parašė S. Kaimietis ____ 10c.

Maldos Galybė. Istoriškas pieinys IV-to šimtmečio krikščionybės. Lietuvių kalbon išguldė P. B. ____ 25c.

Apdrikimų Komedija. Atsitikimas iš Amerikoniško gyvenimo. Išguldė Lapšinas Valkas ____ 10c.

Jono Kmito Eilės $1.00

Lietuvos Albumas. Su paveikslais ir aprašymais ____ 1.50

Trumpa Apologetika arba Kat. Tikėjimo Apgynimas. Parašė kun. V. Zajančauskas 50c

Ką Kiekvienas Katalikas Turi Žinoti arba Mokėti? ____ .10

Maldų Rinkinėlis, baltais viršeliais ____ $1.75—1.25

Maldų Rinkinėlis, juodais viršeliais ____ $1.75—1.25

Dr. Vinco Pietario Raštai. Istorijos apysaka. Du tomai. $1.00

Apie Apdraudą. Parašė J. S. Vasiliauskas ____ 5c.

Moterystė ir Šeimyna. Vertė J. Gerutis ____ 40c.

Gamtos Pradžiamokslis — Dr. A. Vileišis ____ 50c.

Limpamosios Ligos ir kaip nuo jų išsisaugoti? Parašė negyvoji gamta! žemė, vanduo, oras. Parašė J. Baronas ____ 50c.

Patrimpo Laiškai. — Išleido Kun. A. Milukas ____ 60c.

Meilė (Poema). Parašė M. Gustaitis ____ 15c.

Nauja Skaitymų Knyga — (Dalis II). Su paveikslais ____ 75c.

Vienuolinė Luoma. Vertė Kun. P. Saurusaitis ____ 25c.

Vaikų Knygelė — su paveikslais ____ 30c.

Mano Patyrimai Didžiojoj Karėj, 1918 ir 1919 m. Parašė Kun. J. F. Jonaitis (Kapelionas) ____ 25c

Pamaldų Vadovėlis, Stacijos Graudūs Verksmai. Sudarė ir išleido Kun. J. Koncevičius ____ 10c.

Moterystės Nespardomybė. J. Leškuskis. Šv. Kaz. D-jos leidinys, Kaune ____ 10c.

Sunkiausiais Laikais. Parašė A. Rucevičius ____ 40c.

Šventas Gabrielius. Išleido Tėvas Alfonsas Maria C. P. ____ 25c.

Religijos Mokymo Metodika. Sutaisė K. J. Skruodys ____ 50c.

Leiskite Mažučiams Ateiti Prie Manęs. Sutaisė Kun. P. Rimas ____ 40c.

Mūsų Dainiai. Parašė Kazys Puida ____ 50c.

Anderseno Pasakos—su paveikslėliais ____ 20c.

Andziulaitis ____ 50c.

Iš Kelionės po Europą ir Aziją. Parašė Prapuolusiųjų Tėvas ____ 1.25

TEATRAI

Vienuolio Disputa su Rabinu. Vieno veiksmo juokai. Sulietuvino Vaidevutis ____ 15c.

Nepaisytoja—keturių veiksmų drama. Parašė kun. Pr. M. Juras. Kaina ____ 35c

Giliukingas Vyras—2 aktų komedija; parašė S. Tarvydas ____ 25c.

Elgetų Gudrumas, 3-jų veiksmų komedija. Parašė Seirijų Juozukas ____ 25c.

Ubagų Akademija ir Ubagų Balius — komedijos po 1 aktą. Parašė Seirijų Juozukas ____ 35c.

Sniegas — Drama 4-rių aktų. Vertė Akelaitis ____ 40c

Esumas—3-čia dalis dramos "Gims Tautos Genijus." Parašė Kun. L. Valcekauskas ____ 10c

Žydų Karalius — drama 4 aktų, 5 pav. Vertė J. M. Širvintas ____ 30c

Visi Geri—3-jų veiksmų vaizdelis; parašė F. V. ____ 10c

Patricija, arba nežinomoji kankinė — 4 aktų drama. Vertė Jonas Tarvydas ____ 10c.

Išganymo Apsireiškimai — atėjimas ir gyvenimas ant žemės Jėzaus Kristaus. Vaidinimas su gaidomis ____ 75c.

Dramos; 1) Germana; 2) Fabiola—5 aktų; 3) Liurdo Stebūklas — 4 aktų; parašė J. Tarvydas ____ 65c.

Knarkla Paliepus.—Komedija 1-me aktu. Parašė Gineitis 15c.

Vaikų Teatrai: dalis I: 1) Pagalvok ką darai; 2) Jono laimė; 3) Pasakyk mano laimę. Surinko S. K., D. ir N. ____ 15c.

Vaikų Teatrai: dalis II: 1) Ištirsime paskui; 2) Antanukas. Surinko S. K., D. ir N. ____ 15c.

MALDAKNYGES

Rožinis ant Kelio—"D-ko" pauda. Odos apdaru $2.00 ir $3.00

Maias Naujas Auksas Altorius—juodos (prastais minkštais viršeliais) ____ 50c.

Maias Naujas Auksas Altorius—juodos (prastais kietais viršeliais) ____ 50c.

KĄ TIK IŠĖJO IŠ SPAUDOS NAUJA KNYGA VARDU

XXIX-TAS TARPTAUTINIS EUCHARISTINIS KONGRESAS

Parašė KUN. PROF. PR. BUČIS, M. I. C.

Labai įdomi knyga. Aprašymas žymiausių nuotikių Kunigo Prof. P. Bučio, M. I. C. kelionės į Australiją. Kaina minkštais viršeliais $1.50. Kietais viršeliais $1.00 Užsakymus siųskite sekančiu adresu:

"DARBININKO" ADMINISTRACIJA

366 West Broadway, South Boston, Mass.

"DARBININKAS"

366 Broadway, So. Boston, Mass.

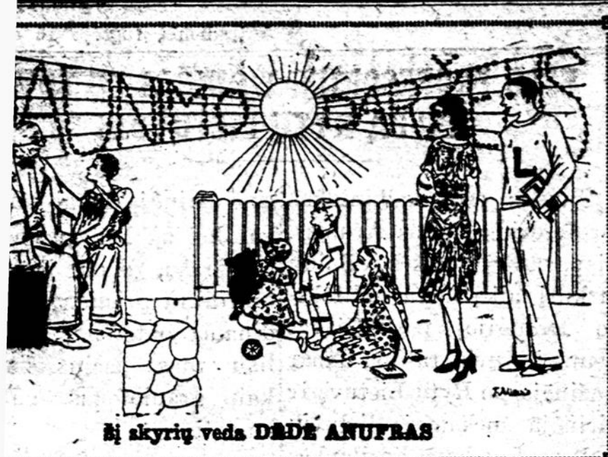

Šį skyrių veda DĖDĖ ANUFRAS

diena.,

...ykį girdėjau kaip du žmogu kalbėjosi apie taupingą ... Jų kalba lietė ne vaiko mokėjimą pinigus taupyti, ...kyvai mokėjo sunaudoti tėvų suteiktus rūbus. Gal kai ...m mano jauniem skaitytojams atrodo šis klausimas ...keistas. Paklausykite. Leiskite Dėdei Anufrui pa...sti jūsų, apie kuriuos dalykus tėveliai namieje dau...siai kalba, ar ne apie rūbus. Pažiūrėkite kiek kiti vai...noka apkainuoti savo rūbelius. Kitiems vaikams išro...ad tėvai juos parėdę rūbais kuriuos gavo dovanai nuo ...tuvininkų.

...ūs geriau žinote kur tėveliai gavo rūbelius kurie taip ...iai apdengia jūsų kūną. Geras ir taupingas vaikas mo...atskirti tris rūšis savo rūbų. Gražiausius rubus jie dėvi ...tadieniais. Antraeilius rūbus naudoja eidami į mo...lą. Prastesnius rūbus užsideda kuomet su draugais ei...ošti "base ball" arba "foot ball." Yra vaikų kurie nori ...ausius rūbus nešioti bažnyčioje, mokykloje ir žaisluo...

Ar ilgai tas rūbas bus gražus, tinkamas nešiojimui? ...i kodėl tie du žmogu sakė kad tulas vaikas yra taupin... Tas vaikas mokėjo atskirti rūbų tinkamumą kiekvie...progai. Tėvai myli tokius vaikus. Kodėl ne?

AKYS

Dievas davė žmogui penkis jautulius, kad jis jais galė...pastebėti daiktus, arba tai, kas aplinkui jį dedasi. Pen...jautuliai yra: regėjimas, pauostymas, paragavimas ir ...ytėjimas. Mes regime akimis, girdime ausimis, užuo...ame nosimi, paragaujame liežuviu ir palytime visu kū... Todėl akis, ausis ir tt., mes vadiname jautulių ira...is arba jautulių organais.

Akys yra regėjimo jautuliai arba organai, jos yra gal...je, kad viską galėtumėm regėti. Kiekviena akis turi o...olį ir porą vokų, kurie akį užmerkia ir atmerkia. Vokų ...aštai, mažais plaukais apaugę, vadinasi blakstienomis. ...iršuj akių yra antakiai. Akys yra labai lepios ir prieiamos ne vienai ligai. Joms kenkia žiūrėti į skaisčią saulę ...ba į kitą kokią skaidrią šviesą, taip pat nepridera skai...ti arba rašyti silpnoje šviesoje, nes tat perdaug įtempia ...ris.

Žmonės, kurie tik iš arti gali matyti, vadinasi trumpa...egiais, kurie gi tik ištolo gali matyti, tie vadinasi ilgare...iais. Vieni ir kiti paprastai nešioja akinius. Kas visai ne...ali matyti tas yra aklas. Kieno geros akys, tas turi nuo...atai dėkoti Dievui už didelę dovaną. Bet ir jis tegu sau...ojasi viso, kas gali užkenkti akims.

Šv. Kazimiero Seserų Vadovėlis

pastebėti: to perceive	įtempia: strains
regėjimas: sight	pauostymas: smell
girdėjimas: hearing	paragavimas; taste
palytėjimas: feeling	obuolį akies: eye ball
vokai: eyelids	trumapregis: nearsighted
blakstienomis: eyelashes	ilgaregis: farsighted
	akinius: eye glasses

GRYBAI

Kaip tai yra linksma išeiti į girią rinkti grybus. Mūsų mamytė tankiai rudens metu girioje renka grybus. Ji visus grybus gerai pažįsta. Ar nori turėti juokų? Ateik į mūsų namus kuomet su mamyte sugrįžtu pagrybavus. Pamatysi kokių grybų aš moku surinkti. Mamytė tai šiek-tiek mandresnė, ji nenori imti visus grybus. Aš susidedu į maišelį visus grybus kuriuos randu.

Kuomet sugrįžtame namon, mamytė pradeda daryti operaciją mano surinktiems grybams. Po operacijos žiūrau kad vos du ar trys grybai pasiliko. Kitus mamytė išmetė į viedrą. Žinoma tokis mamytės žygis man nepatiko. Mamytė pamatė mano nuliūdusį veidą ir tarė: "Nenuliūsk Simplicita. Atsimyk yra visokių grybų, vienus galima valgyti, tie vadinasi valgomieji grybai. Kiti vadinasi šungrybiai, jie yra nuodingi." Paklausus mamytės kokie grybai valgomieji, štai kokius ji išvardino: baravykas, raudonviršė, umėdė, kazalėkas, lepšė, slidikas, pienė, pievagrybis, voveruška, rudmėsė, kelmučiai, grūzdai.

Mamytei beaiškinant grybų įvairumą, ji padainavo sekančią dainelę apie grybus. Manau visų "Jaunimo Darželio" skaitytojų mamytės moka tą dainelę kaip ir mano mamytė. Paklauskite savo mamyčių?

Grybas, grybas barayykas,
Visų grybų pulkininkas,
Po karklynus sėdėdams,
Visus grybus ganydamas:
Rudmėses iš miško,
O kitus į mišką;
Voveruškas į būrelį,
Lepšeš į elksnyną,
Raudongalvius po elglele.
Pats nuo koto krypst,
Kits į vietą stypst.
Kas norės mane paimti,
Kepurę reiks nusiimti.

Simplicita Salmokiutė, Bridgewater Mass.

Aprėjus Vitkauskas

LAIKRODUKAS

Tiksi taksi laikrodukas —
rodos, gyvas jis:
sukasi aplink ratukas
dienas ir naktis...
Rodyklėlis šokinėja
vis per brūkšnelius,
ir didesnis priartėja
į visus skaitlius...
Spyruoklėlė nuolat veikia,
kol ji prisukta...
Miego, poilsio nereikia:
eina ir gana...
Tiksi taksi laikrodukas,
rodos, gyvas jis —
ir ne vienas ten ratukas
budi per naktis...
Rankos žmogiškos padarė
laikrodėlį sau:
laiką rodyti pavarė
kiekvienam, ir tau.
Į mokyklą eiti laikas,
tu jame matai...
Ir dabok — budrus būk vaikas!
valandas tikrai!..

("Žiburėlis")

AR TURI GERĄ SPĖJIMO DOVANĄ

Pamėgyk.

1: Du bėga, du veja, vienas kelią rodo?
2: Šimtu vyta, šimtu pinta, šimtu pavijota?
3: Atbėga kipšytis, užrietės nosytę?
4: Girioje kirstas, mieste pirktas, paimtas ant rankų gailiai verkia?
5: Du kiškučiu pešasi, balti kraujai bėga?
6: Atkūmuoja kūmytis devyniomis skrandytėmis?
7: Varnas medyje krunkteria, visa giria linkteria?
8: Ko prieš kaitą negali užvežti?

ATSAKYMAI Į PEREITOS SAVAITĖS UŽDAVINIUS

56: kakalys, 57: grėblys, 58: knygos, 59: žvakė, 60: laivas, 61: vėjas, 62: debesys.

Pasilikite sveiki.

Jūsų

Dėdė Anufras

GREITAS LAIVŲ PATARNAVIMAS
Į EUROPĄ
Per Hamburgą Mūsų Moderniniais Laivais
HAMBURG DEUTSCHLAND
ALBERT BALLIN NEW YORK
Išvažiuoja reguliariai kas savaitė, prieinamos kainos. Tiesioginiai geležkeliais susisiekimai su Lietuva. Taipgi reguliariai išplaukimai mus populiariais kambariniais laivais:
ST. LOUIS, MILWAUKEE IR CLEVELAND
Dėl informacijų kreipkitės į lokalinius agentus musų
HAMBURG-AMERICAN LINE
... TREMONT STREET BOSTON, MASS.

ĮVAIRENYBĖS

EITI UŽDRAUSTA — ČIA VERDA PINIGAI

Du sykiu į mėnesį susirenka į mažą kambariuką aštuoni žmonės nuostabaus darbo dirbti — virti. Jie verda su nepaprastu atsidėjimu, ne košę ar ką kitą, bet pinigus, kurių visi godžiai norime. Mat, vokiečių bankas kasdien iš apyvartos išima apie 3 milijonus markių vertės banknotų, kurie jau suplyšę ir apyvartai nebetinka.

Specialūs valdininkai tokius banknotus perkerta šešiomis skylutėmis, pasmerkdami juos ne į kišenę, bet į katilą. Susidarius gerokai tokių banknotų krūvai, nugabenami į tą kambarį, kur įeiti kitiems griežtai uždrausta, sumetami į vandenį ir virinami. Virinant pasileidžia ir virsta koše. Ši košė parduodama į fabriką, kur iš jos dirba silkėms vynioti popierį.

"M. L."

GARSIŲ ŽMONIŲ AMŽIUS

Pasirodo, kad rimtas, kasdieninis, kad ir sunkus, proto darbas išeina žmogui sveikaton ir ilgina jo amžių. Tai įrodo garsių žmonių gyvenimo ilgumas.

Ilgu amžium pasižymi filosofai. Taip antai, Zenonas sulaukė 98 metų, Vundas — 88, Lamarkas — 85, Spenceris — 83, Kantas ir Šelingas — 79, Šopenhaueris — 72, Leibnicas—70, Šleoermacheris — 66, Hegelis — 61. Tik Fichte ir Spinoza mirė, palyginti jauni: pirmasis 52 metų, o antrasis — tik 45.

Nuo filosofų neatsilieka matematikai, fizikai ir astronomai. Newtonas mirė 85 metų, Gausas ir Galilie'jus — 78, Kopernikas — 70, Flamarijonas — 83, Laplace — 78, Heršelis — 84, Hansenas, pasižymėjęs "mėnulio tabelėmis" — 79.

Negali nusiskųsti ir dailininkai. Ticianasu sulaukė beveik 100 metų, Mencelis—90, Michalangelo — 89, Cornelius — 84, Leonardo da Vinči — 67, Rembrandas — 63. Tačiau Diurer'is gyveno 57 m., o Rafaelis gyveno tik 37 metus.

Poetų ir rašytojų irgi yra ilgaamžių. Volteris išgyveno 86 metus, Getė ir Tolstojus — po 82, Calderonas — 81, Vylandas — 80, Klopštokas — 79, Ulandas—75, Petrarka — 70, Heine — 58, Dantė — 56, Moljeras — 51, Lesingas — 52. Trumpai gyveno Šileris — 46 m. ir Baironas — 36 m.

Iš kompozitorių Auberis, Cherubini ir Saint Saens sulaukė po 80 metų, Haydnas — 78, Rosini — 76, Hendelis—74, Vagneris—70, Berliozas — 66, Bachas — 65, Bethovenas — 56 ir Lully—54. Iš jaunų mirusių kompoiztorių tenka paminėti: Šubertas — 31 m., Mozartas — 35, Mendelsonas — 38 ir Šumanas — 46 m.

"Tr."

Lietuvą matysi skaitydamas **Katalikų Veikimo Centro** leidžiamą savaitraštį

"MŪSŲ LAIKRAŠTIS"

Jį reikia užsisakyti sau Amerikoje ir visiems giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje.

"Mūsų laikraštis" metams kaštuoja keturi litai, pusei metų du litai.

Latvijoj, Estijoj ir Vokietijoj kaina ta pati, o visur kitur užsienyj (taigi ir Amerikoj)—trigubai brangiau.

Adresas: Lietuva, Kaunas, Laisvės Alėja 31 Nr. "Mūsų Laikraštis."

PAŠALINA GASĄ IŠ PILVO AR VIDURIŲ

Nesmagumas, kurį pagimdo gasai ar išpusti viduriai ar pilvas, yra greitai pašalinamas su Nuga-Tone — vaistais, kurie nugali konstipaciją, išvalo kuną nuo ligas gimdanių nuodų, palengvina inkstų ar pusės įdegimą ir suderina ir sustiprina gaivinąsias jėgas.

Nuga-Tone yra puikus dėl menko apetito, virškinimo pakrikimų, nervišumo, nemigos, netekimo svarumo ar spėkos, ir panašių pakrikimų, paeinančių nuo konstipacijos ir jos nuodų. Jeigu jūs nesate stiprūs ir pilni gyvumo, jūs turite leisti Nuga-Tone atgauti jums geresnę sveikatą. Nuga-Tone yra pardavinėjamas visų medicinos pardavinėtojų. Jeigu jusų pardavėjas neturi jų stako, paprašykit jį užsakyti jų dėl jūs iš savo daktaro.

DRAUGIJŲ VALDYBŲ ADRESAI

ŠV. KAZIMIERO R. K. DR-JOS VALDYBOS ADRESAI

Pirmininkas — J. Grubinskas, 24 Prescott St., Readville, Mass.
Vice-Pirmininkas — J. Markelionis, 140 Bowen St., So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas—Vincas Paplauskas, 116 Bowen St., So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — M. Šeikis, 256 E. Ninth St., So. Boston, Mass.
Kasierius — F. Grendelis, 237 W. Fifth St., So. Boston, Mass.
Maršalka — J. Zaikis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas antrą nedėldienį kiekvieno mėnesio Parapijos salėj, 492 E. Seventh St., South Boston, Mass.

ŠV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖS DR-JOS VALDYBA

Pirmininkas — Motiejus Žioba, 36 Mt. Ida Rd., Dorchester, Mass. Telephone Columbia 5431
Vice-Pirmininkas — J. L. Petrauskas, 24 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas — Jonas Glineckis, 5 Thomas Park, So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — Matas Šeikis, 256 E. Ninth St., So. Boston, Mass.
Iždininkas — Andriejus Naudžiunas, 885 E. Boadway, So. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zaikis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėldienį kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų, Parapijos salėj, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

D. L. K. KEISTUČIO DR-JOS VALDYBOS ADRESAI 1930 M.

Pirmininkas — Antanas Macejunas, 450 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Vice-pirm. — Povilas Žirolis, 554 E. Fifth St., So. Boston, Mass.
Protokolų Rašt. — Adolfas Navickas, 274 Bolton St., So. Boston, Mass.
Finansų Rašt. — Juozapas Vinkevičius, 450 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Kasierius — Andrius Zalieckas, 702 E. Fifth St., So. Boston, Mass.
Maršalka — Kazimieras Mikailionis, 906 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Draugija D. L. K. Keistučio laiko mėnesinius susirinkimus kas antrą nedėldienį kiekvieno mėnesio Lietuvių Svetainėj kampas E ir Silver Sts., So. Boston, Mass., 1-mą valandą po pietų. Ateidami atsiveskite draugų naujų narių su savim prie draugijos prirašyti.

ŠVENTO PETRO IR POVILO DR-JOS VALDYBA

Pirmininkas — Jonas L. Petrauskas, 24 Thomas Park, So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas—Juozas Jackevičius, 92 Sawyer Ave., Dorchester, Mass.
Prot. Raštininkas — Kazys Rusteika, 446 E. 6th St., South Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — Juozas Guzevičius, 27 Tampa St., Mattapan, Mass.
Iždininkas — Vincas Kališius, 67 G Street, South Boston, Mass.
Tvarkdaris — Petras Geležinis, 14 Vinton St., South Boston, Mass.
Draugijos susirinkimai buna kas pirmą nedėldienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų, Parapijos salėj, 492 East Seventh St., So. Boston, Mass.

LIETUV. DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVO. VALDYBA

Pirmininkė — Teklė Ašmenskienė, 63 G St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkė — F. Zaleckienė, 448 Cambridge St., Cambridge, Mass.
Prot. Raštininkė — Ona Siaurienė, 443 E. 7-th St., So. Boston, Mass. Telephone South Boston 3422-R.
Fin. Raštininkė—Marijona Markoniutė, 664 E. Eighth St., So. Boston, Mass.
Iždininkė — Ona Staniuliutė, 105 West 6-th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 1512 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Kasos Globėja — E. Janušonienė, 1426 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarninką kiekvieno mėnesio, 7:30 val. vakare, pobažnytinėj svetainėj.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

L. R. K. SALDŽ. ŠIRDIES V. J. PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — V. T. Savickas, 451 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — A. Naudžiunas, 885 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas — V. Tamoliunas, 40 Marine Rd., So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — D. Lingevičius, 62 Adams St., Dorchester, Mass.
Kasierius — P. Kleponis, 266 Bolton St., So. Boston, Mass.
Tvarkdaris — J. Leščinskas, 141 Bowen St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas antrą pirmadienį kiekvieno mėnesio 7:30 val. vakare, pobažnytinėj svetainėj, Fifth St., So. Boston, Mass.

VAIKAI NEMYLĖS TĖVŲ

Prenumeratos kaina: metams $2.00, pusmečiui $1.00; moksleiviams metą žurnalą savo besimokantiems vaikams. Tuo suteiksite jiems džiaugsmą $1.00, pusmečiui 50c.

"Ateitis" įdomi ir nemoksleiviams. Jeigu jie nepasistengs išauklėti juos Dievo baimėje, išlavinti juos ir įduoti jiems ginklą prieš įvairius gyvenimo pavojus. Pavojingiausi žmonių priešai — girtybė, netikėjimas ir doros nustojimas. Ypačiai daug pavojų yra miestuose besimokinančiai jaunuomenei. *Geriausias besimokinančio jaunimo draugas ir vadas mokyklos suole yra jau dvidešimtį metų leidžiamas katalikų moksleivių mėnesinis* žurnalas mo, o sau palengvinsite sunkią auklėjimo naštą.

"Ateitis."

***Tėvai ir motinos,* nepagailėkite 10 lt. metams (5 lt. pusmečiui ir išrašykite Adr. "Ateitis," Kaunas, Laisvės Al. 3.**

Įdomi knyga "Kalėjimuose pas bolševikus." Parašė kun. P. Dogelis. Jis pats pergyveno tai, ką parašė. Galima ją gauti pas autorių už 3 litus su persiuntimu į Ameriką. Kreipkitės adresu: Kaunas, Kan. P. Dogelis, Bazilika, Lietuva. Knyga įdomiai parašyta, ir nemaža—160 puslapių.

BROLIAI IŠEIVIAI

Tėvynės ilkimas, jos laimėjimai ir ...laimės, jos sielvartai ir bėdos ...siems, be abejojimo, rupi. Jums ...pat rupi, kad Tėvynėje taurantų ir klestėtų teisėtumas ir laisvė. Jūs taip pat niekinat priespaudos nevalią ir neribotą sauvaliavimą su švenčiausiomis žmonių teisėmis ir laisve. — Jūs norite, kad ir toli budami, kad ir plačiųjų marių atskirti, pažinti Tėvynės buvį, koks jis tikrumoj yra. — Šitais visais atžvėgiais Jums labai yra pravartu išsirašyti

"Darbininkas,"

nes

"DARBININKAS" yra tikriausias šių dienų Lietuvos gyvenimo veidrodis.
"DARBININKAS" ugdo tiesos ir laisvės meilę.
"DARBININKAS" moko neapkęsti priespaudos smurto ir niekinti didvaldų veidmainystę.
"DARBININKAS" tiesia kelią Tėvynei į šviesesnį rytoją.
"DARBININKUI" visur ir visados rupi darbo žmonių reikalai.
"DARBININKAS" turi labai įdomiąsias savo "RADIO SYPSENAS."
"DARBININKAS" yra darbo žmonių ir inteligentų laikraštis.
"DARBININKĄ" redaguoja profesorius PR. DOVYDAITIS.
Skubėkite kad išsirašyti "DARBININKĄ" patys ir išrašykite jį savo giminėms Lietuvoje.
Amerikoje "Darbininkas" kaštuoja $1.20, o Lietuvoj tik 60 amerikoniškų centų.
"DARBININKO" *adresas:* Lithuania, Kaunas, Nepriklausomybės aikštė lėja 3 nr. "ŽIDINYS."

GIMINĖS IR PAŽISTAMI

Jūsų giminės ir pažįstami Lietuvoj, beabejo, nori žinoti, ką veikia Amerikoj katalikės moterys. Atsiųskite 2 dol. ir 50c. "MOTERŲ DIRVAI" o ji per ištisus metus keliaus Lietuvon ir visą papasakos.

"MOTERŲ DIRVA" yra vienatinis Amerikos lietuvių katalikių moterų žurnalas, leidžiamas Moterų Sąjungos. Joje šale straipsnių aktualiais moterų klausimais, šale žinių iš viso pasaulio moterų gyvenimo, nuolatos eina šie skyriai: 1) Vaikų auklėjimas, 2) Sveikata, 3) Namų ūkis, 4) Mandagumas, 5) Literatūros skyrius ir kiti.

"MOTERŲ DIRVA" yra papuošta gražiais viršeliais ir vinjetėmis. Jos formatas (didis) yra toks, kad po metų galima pasidaryti daili knyga. Nelaukite ilgai. Siųskite pinigus tuojau ir "MOTERŲ DIRVA" pradės eiti Lietuvon.

Užsakymus siųskite šiuo adresu:

"MOTERŲ DIRVA"

2322 W. 24 Street, Chicago, Ill.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every TUESDAY and FRIDAY

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 13, 1918

SUBSCRIPTION RATES:	PRENUMERATOS KAINA:
Domestic yearly $4.50	Amerikoje metams $4.50
Foreign yearly $5.50	Užsieny metams $5.50
Domestic once per week yearly..$2.50	Vieną kart savaitėje metams....$2.50
Foreign once per week yearly....$3.00	Užsieny vieną kart savaitėje met. $3.00

"DARBININKAS"

366 West Broadway South Boston, Mass.

Telephone South Boston 0625

DALYVAUKIME ŠIO KRAŠTO POLITIKOJ

Vytauto Didžiojo metai duoda mums labai daug progos pasirodyti šio krašto viešajame gyvenime. Mums svarbu ne tik pasirodyti savo masiniuose - mitinguose, ne tik pasakyti šio krašto valdovams, kad mūs yra daug ir kad mūsų balsai Amerikos viešajame gyvenime sudaro nemažą pajėgą, bet — kas svarbiausia — mums svarbu parodyti, jog mes esame ne tik pasyvė bet ir aktyvė pajėga. Kitais žodžiais kalbant, jau pribrendo laikas parodyti, kad šis krašto balsavimuose ir per balsavimus šio krašto valdyme mūsų balsai gali būti ne tik perkami arba nesąmoningai nukreipiami vieno ar kito politikierio naudai. Jeigu mes politiniai būsime susipratę, jeigu mes susibursime į politines organizacijas, tuomet mūsų balsavimai bus sąmoningi ir su mumis skaitysis kitos politinės organizacijos. Reikia pripažinti, kad mūsų žmonės nėra jau taip atsilikę Amerikos politikoj. Yra asmenų, kurie vaidina labai didelę rolę net tokiose organizacijose, kaip Republikonai ir Demokratai. Visa mūsų nelaimė yra tame, kad tieji mūsų tautos kilnesnieji vyrai, kaipo atskiri asmenys prisidėdami prie šio krašto politikos, nesijaučia ką nors turį už savo pečių. Reikalinga tat suorganizuoti mūsų tautiečius į politines grupes. Reikalinga, kad tų grupių vadai susiristų su didžiulėmis Amerikos politinėmis grupėmis — su Republikonais ar Demokratais. Žinoma, mūsų politinės grupės maža tetures reikšmės prezidento rinkimuose, bet jos turės labai didelės reikšmės miestų ir miestelių administracijos rinkimuose. Kodėl mūsų žmonės negalėtų būti miesto majorais, pašto viršininkais, policmonais? Net vietųjų darbų kontratkoriai labai dažnai gali pasiimti savo tautos žmones už darbininkus. Reiškia — vienas asmuo, turįs priėjimo prie valdybinio darbo, atidaro duris ir kitiems savo tautiečiams. O tat ytin labai svarbu šiais nedarbo laikais. Dėlto tegu nepasilieka nei viena lietuvių kolonijos, kuri grupės. Nereikia laukti iki kas nors ateitų mus suorganizuoti. Pradėkime patys. Ypač mes katalikai turime geriausios progos. Juk mes esame gana stipriai susiorganizavę į parapijas. Kits kitą pažįstame — galime susieiti, pasitarti ir pradėti darbą. Nereikėtų iškarto skirstytis į republikonus ar demokratus. Sudarykime nepriklausomus politinius klūbus. O kai sustiprėsime ir skaičiumi ir dvasia — tada bus gražaus laiko pasiskirstyti į aiškias politines vienetas.

Maikė

LDS. SEIMAS

Už savaitės įvyks mūsų organizacijos metinė darbų apžvalga.

Kaip geras ūkininkas seimas peržiūrės visų metų darbuotę ir nustatys kitiem metam programą.

LDS. organizacija per tą penkioliką gyvavimo metų mūsų plačioje visuomenėje prigyjo. Ji jau susilaukė ne tik eilinių darbininkų, bet ir mūsų įžymiausiųjų vadų pritarimo ir paramos.

Šių metų seime turėsime garbingų vadų, kurie savo giliu protu mums darbo bitelėms padės nustatyti dar turiningesnę darbų programą.

Katalikų darbininkų veikimo klausimas yra labai svarbus ir platus. Šiuo klausimu gerb. kun. A. Šmulkštys, buvęs Lietuvos Steigiamojo Seimo ir Krikščionių Demokratų partijos narys, skaitys turiningą paskaitą.

Mūsų organizacijų gyvybė ir tautinis veikimas ateity priklauso nuo doro katalikiškai-tautiško jaunimo. Jaunimas tai mūsų ateitis. Jeigu mūsų organizacijose nebus jaunimo, tai su seniais mirs ir organizacijos ir mūsų tautinis veikimas. Tad svarbu, kad senesniųjų vietas užpildytų jaunimas.

Kun. J. Balkūnas, A. L. R. K. Federacijos valdybos narys, didis spaudos remėjas ir platintojas ir jaunimo budintojas, skaitys paskaitą apie jaunimą.

Taigi LDS. organizacijos penkioliktas seimas bus pažymėtas dviem svarbiom ir turiningom mūsų garbingų vadų paskaitom.

Jurgis Peretkas

BUŠMENŲ IR DEIMANTŲ KRAŠTE

(Laiškas iš Pietų Afrikos)

Kur tik nėra lietuvių! Rašau jums iš Pietų Afrikos, iš Transvalio respublikos sostinės — Pretorijos miesto, į kur mane visai netikėtai nutrėmė likimas. Gyvenu čia jau kelinti metai. Manau, ir jums bus įdomu šį tą apie šį tolimą kraštą patirti.

Pirmiausia, Pietų Afrika priklauso anglams ir ji sudaro vadinamas Pietų Afrikos jungtines valstybes, į kurias įeina Kapo žemė, buvusios būrų Transvalio ir Oranžinė respublikos, o dabar ir atimtos po didžiojo karo iš Vokietijos plačios sritys Afrikos rytų ir vakarų pakraščiuose. Visa Pietų Afrikos jungtinių valstybių teritorija yra didesnė už pusę Europos, nors gyventojų turi tik apie 10 milijonų, iš kurių baltieji sudaro tik mažą dalį, o visi kiti — čiabuviai, juodieji negrai, įvairių giminių ir padermių.

Transvalio respublika yra pati šiaurinė valstybė, daugiausia būrų kolonistų gyvenama. Iš šiaurės ją supa puslaukinių matabelų žemė, o iš vakarų — didžiulė, bevandenė Kalachari dykuma, kurioj žuvo ne viena europietis badu ir troškuliu. Iš negrų tautų čia gyvena mažo ūgio bušmenai, kurie pradeda nykti, kaip kad Amerikoj indijonai. Bušmenus iš šiaurės į pietus spaudžia matabelų ir hotentotų padermės, o aukšto ūgio bantų giminės negrai juos tremia į pajūrį, nuo kurio juos savo ruožu veja baltieji. Tuo būdu vargšams bušmenams nelieka nieko kito, kaip tik pasitraukti į Kalachari dykumą, kur jų negalės pasiekti priešininkai, bet gaila tik, kad toj dykumoj negali gyventi net bušmenai. O reikia žinoti, kad bušmenai paliko tokioj pat laukinėj buity ir šiais laikais, kaip kad buvo XV amžiuj, kada į šiuos kraštus į Kapo žemę, pirmą kartą atkeliavo baltieji.

Bušmenus reikia laikyti, tur būt, pačia nekultūringiausia žmonių tauta pasauly. Jie lig šiol vaikščioja visai pliki; odą tepa taukais ir raudonu moliu, saugodamiesi nuo įvairių gyvių. Jie nemoka statyti nei namų nei palapinių. Naktis ir blogą orą jie praleidžia po uolomis ir medžiuose. Gyvena jie iš medžioklės. Apsiginklavę jie tik lankais ir užnuodytomis vilyčiomis. Bet jei medžioklė kartais maisto neduoda, tai gelbėdamiesi nuo bado, jie valgo uogas, šaknis, skruzdėles ir žiogus — aišku, nekeptus ir nevirtus. Jie išmiršta ne tik dėl ligų, ypač venerinių, alkoholio, maisto stokos, bet ir dėl žiauraus papročio žudyti vaikus. Bušmenai bijo turėti daug vaikų, nes negali jų išmaitinti. Todėl yra įprastas dalykas, kad kas antras vaikas yra žudomas, arba gyvas užkasamas žemėn. O bado metu yra žudomi visi gimusieji vaikai be išimties. Atsižvelgiant į tokį bušmenų nykimą, yra nenuostabu, kad dabar Pietų Afrikos vyriausybė rimtai svarsto klausimą įsteigti speciališką rezervatą bušmenams, panašiai kaip kad yra su indijonais Amerikos Jungtinėse Valstybėse. Tas bušmenų rezervatas yra numatomas srityse arti Kalachari dykumos tarp Auobo ir Nozabo upių. Ten bušmenai galės sau gyventi, kaip tinkami. Čia prie progos turiu pasakyti, kad Pietų Afrikoj jau iš seniau yra keli rezervatai žvėrims, būtent, rytų Transvaly Kriugerio parkas, Nacionalinis parkas Natalio srity ir speciališkai tiktai drambliams didelis Ado miškas Kapo provincijoj. — Tai žvėrių rezervatai, o dabar bus žmonių — bušmenų — rezervatas.

Bet Transvalio žemė yra garsi ne bušmenais, bet deimantais. Ir iš tiesų, Pietų Afrika bendrai deimantų gausingumu užima pirmą vietą pasauly. Teisybė, paskutiniaisiais metais deimantų kainos, dėl jų gausumo, ėmė smarkiai kristi, ir todėl deimantų bendrovės buvo kreipusiosios į vyriausybę, prašydamos pagalbos. Vyriausybė atsižvelgė į gyvą reikalą ir, norėdama palaikyti aukštesnę deimantų kainą, su deimantų bendrovių sutikimu suvaržė deimantų kasyklų darbą, o kai kuriose srityse net visiškai neleido eksploatuoti naujai atrastų deimantų laukų...

Deimantų atžvilgiu čia gyvenimas yra tikrai įdomus. Beveik kas mėnesis, ar savaitė, pasklysta gandų, kad ten ir ten rasti nauji, nepaprastai gausingi deimantų laukai. Žiūrėk, rodos prieš tai ir žmonių aplink nebuvo matyti! O tik tokiems gandams pasklidus, tiesiog iš nežinia kur, kaip iš žemės, ima dygti šimtai ir tūkstančiai žmonių, kurie traukia į tą vietą, kur girdėjo esant deimantingą. Tie visi žmonės yra mėgėjai lengvai pralobti, vis tiek, ar savo darbu, ar svetimu, nes čia deimantus dažnai vienas iškasa, o kitas, peilio ar revolverio pagalba, laimikį atima.

Pats deimantingų plotų padalinimas deimantų ieškotojams atliekamas tokiu būdu. Valdžios atstovai suskirsto deimantų plotus į mažus keturkampius laukelius, o deimantų ieškotojai laukia už dviejų trijų kilometrų, sustatyti į eilę. Valdžios atstovams davus ženklą, visi jie pradeda bėgti, ir kuris pirmas atbėgs ir paims kurį laukelį — tas ir laikomas jo nuosavybe. Kadangi tuo būdu geresnio laukelio pasirinkimas priklauso nuo kojų greitumo, tai yra specialistų bėgikų, kuriuos galima pasisamdyti už tam tikrą atlyginimą. Visus laukelius užėmus deimantų ieškotojai griebiasi darbo ir ima kniesti žemę, beieškodami brangiųjų žibančiųjų akmenėlių. Ir jei mes mėgstam grožetis deimantų ugnimis, tai visada būtų pravartu atminti, kad deimante žiba ne kas kitas, kaip tik gailios žmonių ašaros, nes jis yra randamas tik daug vargo padėjus... Daug žmonių yra iš deimantų pralobę, bet dar daugiau žuvo jų beieškodami.

Deimantų svoris yra matuojamas karatais. Vienas karatas yra lygus penktajai gramo daliai, vadinasi, penkių karatų briliantas sveria vieną gramą. Tačiau tik rasti, dar nešlifuoti, deimantai yra daug pigesni, bent trigubai, už jau gatavus, šlifuotus deimantus, kurie paprastai vadinami briliantais. Deimantų kaina priklauso nuo karatų skaičiaus. Juo didesnis deimantas, tuo jis yra brangesnis. Didžiausias lig šiol rastas Transvalio kasyklose deimantas, vadinamas "Cullinan," svėrė 3024 karatus. Jis buvo rastas 1905 metais. Pietų Afrikos vyriausybė jį tada nupirko už 150,000 svarų sterlingų (7,500,000 litų) ir padovanojo Anglijos karaliui Eduardui VII. To deimanto tikroji kaina siekė 24 milijonų litų mūsų pinigais. Bet paprastai deimantai būn daug mažesni ir šlifuojami dar labiau sumažėja, tik už tat pakyla jų kaina...

Ir aš mėginau verstis deimantais. Tačiau verstis deimantais, pasirodo yra daug sunkiau, negu kuriuo kitu amatu. Nupirkti deimantą, turint pinigų, yra daug lengviau negu jį paskiau parduoti. Todėl aš iš savo naujo verslo noriu tik tiek pelnyti, kad galėčiau grįžti savo brangiojon tėvynėn. Deja, lig šiol to man dar nepavyko...

JAUNAS ESTŲ PROFESORIUS TIRINĖJA LIETUVIŲ KALBĄ RYTŲ LIETUVOJE

Jaunas estų kalbininkas profesorius Petras Arumas, šį pavasarį atvykęs Vilnium ir kuri laiką Lietuvių Mokslo Draugijoj pastudijavęs senus lietuvių raštus, dabar važinėja po Rytų Lietuvą ir tirinėja šnekamąją lietuvių kalbą. Jau buvo apsilankęs šiose apylinkėse: Zdzięciolo, Lazdūnų ir Deveniškių; dabar yra nuvykęs į Gervėčius.

Estų mokslininkui nesunku tirinėti lietuvių kalbą, nes jis jau gali laisvai lietuviškai kalbėti. Šnekamąją lietuvių kalbą gerb. profesorius tirinėja labai stropiai, kai kurias kalbos ypatybes be užrašų, jis dar įtraukia į tam tikrą prietaisą, taip vadinamą patefoną, kuris vėliau tuos pačius žodžius, kaip gramofonas, gali pakartoti.

Profesorius Arumaa ketina dar šiemet parašyti didelį veikalą apie lietuvių kalbą.

Tokiu būdu dabar Rytų Lietuvoje tirinėja lietuvių kalbą du mokslininku: mūsų tautietis prof. J. Gerulis ir estų prof. P. Arumaa.

Kun. Jonas Balkūnas

KATALIKŲ VEIKIMAS FEDERACIJOJE

(Paskaita skaityta XX Federacijos Kongrese, rugpiūčio 20 d. 1930 m. Newark, N. J.)

Plačiai yra išsisklaidžius mūsų išeivija Amerikoje. Derinantis prie aplinkybių atkeliavęs lietuvis apsigyveno artymiausiose prie okeano valstijose ir tik vėliau, ieškant darbo, slinko toliau. Šiandien nuo Montrealio ligi New Orleans, nuo New Yorko ligi San Francisco didesniuose centruose rasi lietuvių. Labiau yra susiorganizavę rytuose ir vidurvakaruose. Čia didmiesčiuose turime net po kelias parapijas. Draugijų esama kuone visuose lietuvių apgyventuose miestuose. Tos draugijos tai tinklas, jungiąs visus vienybėn. Reikalas vertė išeivus burtis draugijon. Tas reikalas buvo tikėjimas ir tautybė. Jau 50 metų atgalios Pennsylvanijoj kūrėsi lietuvių pašalpinės draugijos. 1880—1885 m. kūrėsi panašios draugijos Chicagoje, Baltimorėje, Brooklyne ir kitur. Draugijos buvo grynai katalikiškos, jos sutaupydavo gražaus kapitalo, prižiūrėdavo ligonius, laidojo numirėlius ir auklėjo visuomeningumą ir tautiškumą. Tos draugijos net padėjo pamatus daugelui parapijų. Pavadintos šventųjų vardais jos prižiūrėjo narių tikėjimo praktikos. Tik p. J. Šliupui atsirado idėjos ir bepalaikinės draugijos, kurios [illegible] 120,000 nariais ir su 3 milijonais dolerių turto. Jų visuomeninis gi darbas visai nežymus. Jos beabejo nesudarė žymios visuomeninės jėgos, nes nebuvo tamprių ryšių su sau panašioms draugijoms, nebuvo susitarimo nariuose, buvo didelis vadų trūkumas.

1886 metuose kun. A. Burba suorganizuoja pirmą susivienijimą sušelpimo pamatais. Susivienijimo kuopos kolonijose dirbo naudingą darbą. Vėl Dr. J. Šliupo nuopelnas, kad susivienijimas susiskaldė ir susiskaldė tautinė pajėga (1900 m.). Dabar susivienijimai turi į pusantro milijono dolerių, 35,000 narių. Jie suorganizuoti biznio pamatais. Abu turi po 300 kuopų, užlaiko savo namus, raštines, išleidžia po laikraštį. Katalikų susivienijimas daug pasidarbavo idėjiniams reikalms. Jis davė paramos Šv. Kazimiero vienuolijai ir Šv. Pranciškaus seserų kongregacijai. Jis turi labdarybės skyrių, aukoja naštaitynams, šelpia moksleivus. Nors grynai ekonominė organizacija, bet atstovauja idėjines sroves.

1906 metuose susiorganizuoja Am. L. R. K. Federacija. Katalikų seimas Wilkes Barriuose subūrė katalikiškas jėgas dirbti išeivijoje rimtą konstruktyvų darbą, šviesti ir vaduoti tėvynę. Pradžioje Federacijai sunkiai gyvenosi, bet nuo 1913 m. atgaivinta dvasia gyvėsi palaida vietoj pene organizuoti. Tuose metuose [illegible] kongrese gražiai pasirodo. Federacijoje atsirado "Tautos Iždas," "Tautos Fonwas" ir "Tautos Taryba."

Karo metų ir vėliau Federacija prisideda prie Ekzekutyvaus komiteto Washingtone (ligi 1920 m.).

Beje, ir Am. L. R. K. Moksleivių Susivienijimas 1912 m. gimė Federacijoje. Lietuvos kūrimo laikuose Federacija lošė žymų vaidmenį išeivijoje. Ji priruošė Lietuvai darbuotojų, profesijonalų, ministerių. Didelį kapitalą sukėlė Tėvynės Laisvei. Ji turėjo didžiausios ir nulemiančios įtakos. Ji vienijo katalikus kovai prieš laisvamaniją ir socializmą; ji buvo vyriausia lietuvystės auklėtoja. Federacija išeivijos istorijoje įsirašė savo vardą aukso raidėmis.

Ligi 1927 metų Federacija dirbo su visomis savo įkurtomis organizacijomis ir nekuriomis parapijomis. Prie jos buvo prisidėjus da L. D. Sąjunga (1915 m.), A. L. R. K. Pilnųjų Blaivininkų Susivienijimas, Šv. Antano Labdaringoji Dr. ir k. Bet grynai bažnytinės draugijos, kaip ražančiaus, tretininkių, altoriaus ir k. Federacijoje viešai nedalyvavo. Įvertinant katalikų veikimą ir norint įtraukti veikiman visas katalikiškas draugijas, Federacija pradėjo šaukti kolonijų katalikiškas konferencijas. Šios konferencijos [illegible] Jų reikalas buvo [illegible]

Sveikata-Brangus Turtas

KĄ DARYTI NELAIMĖJE?

Rakštis. Dažnai atsitinka įsivaryti rakštį įvairų amatų darbininkams. Dažniausia įsiduriame su metaliniais įrankiais, ypač su adatomis. Geriausias patarimas tam, kuris įsivarė tokią rakštį, pačiam jos neieškoti ir netraukti, o patepti vietą, kur ta rakštis įlindo, jodina ir kreiptis į gydytoją. Net ir adatos, kuri įlindo su siūlu, nereikia traukti pačiam, nors ir atrodo, kad siūlą patraukęs adatą ištrauksi. Atsitinka, kad siūlas nutrūksta, o adata ten pasilieka ir rasti ją gydytojui bus daug sunkiau, negu esant siūlui. Taip pat ir mediniai pagaliukai.*). Nors ir matysi jo galą, vis dėlto nereik traukti jo pačiam ligoniui. Matomas galiukas gali lūžti, nes tikrų įrankių jį ištraukti pats ligonis neturi, ir gydytojui vėliau bus sunkiau jį rasti — teks jau piauti odą, ar kirpti nagas, jeigu rakštis įlindo panagėn. Stipriai veržti ranką ar koją aukščiau tos vietos, kur įlindo rakštis, nėra reikalo. Adata paprastai "nevaikščioja," tik retkarčiais, patekus į kraujo indą, ji gali "vaikščioti." Nuo to yis tik suveržimas negelbsti, o kraujo cirkuliacija rankoje ar kitoje vietoje nuo suveržimo kenčia, kenčią be reikalo ir suveržtos galūnės minkštos dalys (oda, raumenys, nervai).

Ypač iš akies neturi pats nukentėjęs traukti krislo, ypačiai jeigu tai metalo gabalėliai. Tais atvejais reik tuč tuojau kreiptis į akių specialistą arba į akių ambulatoriją.

Kontuzijos, sumušimai. Kiekviena kontuzija ar smūgis, sakysim, nuo kėdės nukritus, balkiui, plytai ir t. t. užkritus, gali iššaukti arba tik minkštųjų dalių patinimą, arba žaizdą arba lūžimą be odos ir minkštųjų dalių žaizdos, arba vidurinių organų sprogimą, nesužalojus odos ir minkštųjų dalių. Jeigu įvyko tokia kontuzija nepadarius žaizdos, reik tuoj uždėti šaltą kompresą (mirkinti šaltame vandenyje nosinę, rankšluostį ar drobės skarulėlį ir dėti ant sumuštos vietos). Po to reik kreiptis į gydytoją patikrinti, ar nėra kokių nors gilesnių organų pakeitimų. Jei būna ledo ar sniego geriau vieton šalto vandens juos pavartoti.

Sumušimo, perdūrimo, įpiovimo, peršovimo žaizda reik tuoj gerokai jodina štepti, užkloti švarios drobės (ar nosinės) gabalėlius ir kreiptis į specialistą toliau gydyti.

Kad ta drobė ar nosinė atsakytų bent kiek mokslo reikalavimui, reik, jeigu yra galimamo, išprosnotą karštu prosu, ir tada tik dėti prie žaizdos.

Jeigu žaizda kraujuoja, reik tą drobės skarelę ar nosinę gerokai prispausti (pririšti prie žaizdos. Be to, jeigu sužeista pirštai arba ranka, reik aukščiau alkūnės (ne aukščiau riešo sąnario!) arčiau pažasties rankšluosčiu suveržti petį. Tą rankšluostį reik tik suvynioti virvės pavidalu, kad pasidarytų tikras varžas. Turi būti tik atkreipta dėmesio, kad suveržta ranka nepamėlynuotų perdaug. Reik suveržti (suspaudus žaizdą, kaip aukščiau aprašyta) tiek, kad sumažėtų kraujaplūdis. Pirštų kraujavimas paprastai sustabdomas užrištą pirštą pakėlus į viršų ir palaikius aukščiau galvos 10—15 minučių. Esant kojos pirštų ar pėdos (blauzdos arba šlaunies) žaizdoms, uždedame varžą aukščiau kelio sąnario arčiau kirkšnies.

Galvos ar veido, krūtinės ar nugaros kraujuojančios žaizdos turi būti tik gerokai suspaustos spaudžiančiu tvarsčiu.

Kiekvieną žaizdą, nors ir patepta jodina, nors ir švariai aprištą išprosuota drobės skarele ar net steriliška marle, vis dėlto reik kuogreičiaut rodyti gydytojui. Būna žaizdos, kurios greičiau gyja susiūtos. Pavyzdžiui piauta žaizda susiūta gyja paprastai per 7—8 dienas, o nesiūta ta pati žaizda užgis per dvi savaites. Bet siūti galima tik tą pačią dieną, kuogreičiausia. Todėl ir patariama kreiptis į gydytoją tuoj po sužalojimo.

Jokių miltelių (juodoformo, kseroformo), jokių "karbolių" neverta vartoti pirmą pagalbą teikiant, tik jodiną. Žaizdos negalima plauti nei vandeniu nei spiritu. Patepti jodina (ar užpulti jodina) ir švariai aprišti. Žaizdos apylinką geriau arba visiškai palikti nepaliestą, arba, jeigu ji yra perdaug nešvari, apiplauti benzinu, spiritu ar eteriu. Pačios žaizdos neliesti!

Yra žmonių, manančių, kad žaizda savaime pagis, kad jie be gydytojo apsieis. Tai yra nerimta pažiūra, apsileidimas. Yra žaizdų, ypač žemės apterštų, nors ir nedidelių, kurios gali po 8—12—21 dienų būti mirties priežastimi dėl stabo, kurio bacilos gyvena žemėje, purvyne, mėšluose ar voratinklyje. Todėl negalima kraujo sustabdymui vartoti gyvulių mėšlo ar voratinklio, kaip tai vartojama dar liaudyje tamsesnėje dalyje. Todėl kiekviena įtariama supurvinta žaizda reikalauja specialaus gydymo ir vienkartinio tam tikrų vaistų išvirkštimo.

Kaulų lūžimai būna dviejų rūšių: atidari ir uždari. Atidaras lūžimas, kuomet ne tik kaulas perlaužtas, bet ir minkštosios dalys (oda, raumenys) sužeisti. Uždaras lūžimas, kada minkštosios dalys nenukenčia.

Jeigu būna žaizdos, reik elgtis žaizdų atžvilgiu kaip pasakyta aukščiau (jodina patepti, švariai aprišti).

Svarbu ligonį perlaužtomis galūnėmis atgabenti į ligoninę (ar pas specialistą), kad netektų taip daug kentėti nuo skausmų.

Kraujavimai. Aukščiau *mes* kalbėjome, kaip sustabdyti įvairių žaizdų (perdurtų, perpiautų, peršautų, sutriuškintų, suspaustų ir t. t. kraujavimą). Pora patarimų, kai būna nosies ar burnos (gerklės, plaučių kraujavimai).

Nosies kraujavimas, kol bus pakviestas gydytojas, sustabdomas tokiu būdu, kad ta nosies pusė, iš kurios bėga kraujas, užkamšoma stipriai vata. Ant kaktos, ant nosies dedama šalto vandens, sniego ar ledų kompresas. Pakeliama aukštyn tos pusės ranka, iš katros nosies skylutės bėga kraujas! į tą ranką imama koks geležinis daiktas (didelė vinis, raktas).

Burnos (gerklės, plaučių) kraujavimui esant, reik ligonis paguldyti, uždėti ant krūtinės šaltą kompresą ir, kol gydytojas ateis, duoti ligoniu gerti šalto vandens su valgomąja druska (1-2 arbat. šaukšt. druskos stiklinei labai šalto vandens).

Moterų lyties organų ar žarnų kraujavimui atsiradus, reik dėti šalto vandens, sniego ar ledų kompresas ant pilvo.

Skubiai reikalinga gydytojo pagalba, kuris kviečiant turi būti įspėtas, kad jis yra kviečiamas tam tikrą kraujavimą sustabdyti.

Iš *"Darbo Sveik."*

*) Dažnai ligonis vieton pagalbos reikalauja peršviesti, kad radus rakštį. Reik žinot, kad tik metalinis daiktas (adata, kulka) ar kaulas gali būti atrastas peršvietus (Rentgeno) aparatu. Medinė rakštis ar net stiklas nepasirodys Rentgeno spindulių pagalba.

ATVYKO IŠ LIETUVOS

"Frederik VIII" laivu, rugsėjo 7 d. atvyko iš Lietuvos šie lietuviai: Atkočiūnienė, Paulina į Kenosha, Wis.; Bargaila, V. į Chicago, Ill., Balčiauskas, Adomas į Niagara Falls, N. Y., Benulis, Apolonia, Banionienė, Ona, Banionienė Lilian į Cleveland, Ohio; Blažys Anelė ir Davidienė Ona į New York, N. Y.; Goodis Simon ir Ona į East Orange, N. J.; Gotort Anna į Chicago, Ill.; Jurgėla Julius į Elizabeth, N. J.; Kriaučiūnas Peter ir Kaleckis Stanley į Chicago, Ill.; Kupstienė Elizabeth į Worcester, Mass.; Liberis Augustinas į Amsterdam, N. Y.; Mikeliūnas Vaclovas į Brooklyn, N. Y.; Mulevičienė Anastazija ir Valerija į Cleveland, O.; Norbutas Jonas į Waterbury, Conn.; Pečkaitis Justinas ir Pečkaitis Ona į Cleveland, Ohio; Pikelienė Ona ir Paulauskas Jurgis į Pittsburgh, Pa.; Ramoška Jonas, Stugis Adomas, Stugis Julia, Stugis Adomas ir Slavinskienė Marijona į Chicago, Ill.; Salkanskienė Anna ir Shelko Bertha į Philadelphia, Pa.; Trečiokas Eva ir Trečiokas Albinas į Newark, N. J.; Tamulaitis Antanas į New York, N. Y.; Takažauskienė Magdė į Pittsburgh, Pa.; Trakimavičius Vincas į Northborough, Mass.; Urbanavičienė Regina į Worcester, Mass.; Urban Maria į Elizabeth, N. J.; Kun. St. Vembrė į Westfield, Mass., Vaitkūnas Antanas į Brooklyn, N. Y.; Vaitis Julia į Wandatte, Mich.; Zakaitis Klemensas į Worcester, Mass.

Visi patenkinti kelione.

Rap.

Lietuvoj pigiausia pragyventi Zarasuose ir brangiausia Klaipėdoj. Zarasuos vienam žmogui per mėnesį reik 92 lt. 40 c., Klaipėdoj 133 lt. 40c. Kaune — 113 lt. 90 ct.

KAIP BOLŠEVIKAI IŠMOKA DARBININKAMS ALGAS

Vienas austras inžinierius pasakoja, kaip bolševikai išmoka darbininkams algas. Tam inžinieriui pačiam teko matyti viename Charkovo fabrike. Jis pasakoja, kad prie visų išėjimų iš kontoros stovi ginkluoti raudonarmiečiai, kurie per pečius yra apsivinioję kulkosvydžių lentas. Pačioje kontoroje taipgi trys raudonarmiečiai, iš kurių du stovi prie pat stalo, už kurio sėdi kasininkas, o trečias stovi prie durų.

Nuo durų iki stalo eilėje stovi darbininkai. Kasininkas iššaukia kiekvieną darbininką atskirai, paima jo knygelę ir ką tai atžymėjęs išmoka pinigus.

Kai kurie darbininkai niurna ir nepatenkinti linguoja galvomis. Vienas iš darbininkų garsiai užprotestavo — matyt jam susuko kiek algos. Darbininko apskaitliavimu jis turėjo gauti daugiau. Bet kasininkas davė ženklą raudonarmiečiui, kuriam sušvilpus įėjo dar du raudonarmiečiai ir darbininką išsivedė. Štai, *proletariato* diktatūra!

Tame fabrike darbininkai uždirba 1 rublį ir 22 kapeikas į dieną, o už 15 dienų tiktai 14 rublių. Kitus priklausančius darbininkams pinigus atskaito raudonajai armijai, žvalgybai ir agitacijai užsieny. Taip kad metalo darbininkas Charkove uždirba į dieną mažiau rublio ir jeigu darbininkas parodo nepasitenkinimą, tai jam prideda kalėjimą arba kulką į galvą.

Tokiais Rusijos darbininkų kruvinais rubliais bolševikai samdo sau agentus Lietuvoj ir kitose šalyse. Vienoj Lietuvoj bolševikai išmoka savo agentams daugiau kaip milijoną litų per metus, kurie yra nusukti nuo badaujančių rusų da[illegible]ninkų ir dangelis dar[illegible]kų dėl tų nusukimų gyv[illegible] yra neteke.

Bet Lietuvos ir kitų [illegible] valkatos mielai griebia [illegible] Rusijos budelių rankų [illegible] judošiaus grašius ir [illegible] darbininkų išdavimo dar[illegible]

Produktų Kainos Kaune.

Liepos gale Kauno rinko[illegible] buvo šios kainos: kaimiš[illegible] sūris 1—1,80 lit., grietin[illegible] litr. 2—2,40 lt., varškės kl[illegible] 1—1,40 lt., dešimts švie[illegible] kiaušinių 1,60—2 lit., sene[illegible]nių 1,30—1,50 litų, senų bu[illegible]vių centneris 3—4 lit., [illegible]žių bulvių klgr. 20—25 c., [illegible] pūstų galva 50c.—1 lit., p[illegible] midorų klgr. 2,40—3 lit., [illegible]šimts agurkų 25—50c., [illegible]kų klgr. 3 lit., ešerių kl[illegible] 3,50—4 lit., įvairių mažų [illegible]velių klgr. 80c.—1 lit., šie[illegible] "kitka" 50c., šiaudų kuli[illegible] c., rugių centn. 10 lit., ge[illegible] beržinių malkų vežimas 2[illegible] prastesnių, maišytų mal[illegible] vežimas 14—15 lit., vy[illegible] 40—80 c., klgr. serbentų kl[illegible] 80—90 c., agrastų klgr. 1[illegible]—2 lit., mėlynių litr. 40—[illegible] c., aviečių litr. 80c.—1 lt.

Kauno valgyklose pie[illegible] po senovei 2 litai, nors pr[illegible]duktai atpigę.

PRANEŠIMAS

Šiuomi pranešu Bostono Apsk[illegible]čio L. R. K. S. A. pavieniams [illegible]riams arba 222 kuopoms, kad m[illegible]sų suvažiavimas įvyks rugsėjo [illegible] dieną, Šv. Kazimiero parap[illegible] bažnytinėj salėj, 12 Cassimir S[illegible] Westfield, Mass. Ankščiau net[illegible]vo galima pranešti, bet kas ką p[illegible]ri tai ir trumpu laiku surengia.

Šis suvažiavimas yra svarbu[illegible] todėl meldžiu gerbiamų kuopų va[illegible]dybų pasirūpinti ir pribūti.

Apskr. rašt. J. M.

kovos metu pradėjo silpnėti, mažėti. Ji susilaukė priešų. Pasitikėjimo visuomenėje laipsniškai nustojo.

Nėra mano tikslas šio silpnėjimo priežasčių ieškoti ar išaiškinti. Tai jūsų, gerb. delegatai-tės, darbas šiame kongrese. Mano siekis katalikų konferencijų pakeltą idėją atnaujinti ir apibudinti. Ta idėja — katalikų akciją skleisti sujungus visas katalikiškas draugijas ir darbuotojus po Federacijos vėliava.

Pirmojoj katalikų konferencijoje Brooklyne (1927 m.) buvau patiekęs sumanymą keisti Federacijos vardą į Kat. Veik. Centrą. Tas Centras būtų panašus į Lietuvos K. V. C. Jo veikimas apimtų visus katalikus ir draugijas. Kaip visokia kat. akcija Centras būtų po dvasininkijos priežiūra ir vyskupų direkcija. Tą vardą atmetė be jokių diskusijų.

Bet su laiku pamačiau vardo keitimo netikslumą. Vardo keitimas situacijos nepamainys. Katalikų akcijai nėra būtinas Kat. Veik. Centras. Tuo centru buvo ir toliau gali būti Federacija. Už pavyzdį statau daug katalikų veikime dirbančią Am. Kat. Vokiečių Nacionalę Federaciją, t. y., Catholic Central Verein of America. Ši organizacija pastatytą kitoniškais pamatais [illegible]. Ji yra viena savaime katalikų idėjos [illegible] — ji nejungia kitų kat. draugijų. [illegible] Verein [illegible] 75 metų gyvavimo su[illegible] Pius XI ją palaimino ir užgyrė. Mums pravartu ją pasekti.

Mūsų Federacija labai paneši į K. V. Centrą Lietuvoje. Palyginkime tuos panašumus. "Katalikų Veikimo Centras yra sąjunga vienijanti susipratusius lietuvius katalikus ir katalikiškas organizacijas, kad sustiprinus, praplatinus ir apgynus katalikybės dėsnius asmenų, šeimynos, mokyklų ir visuomenės gyvenime" (K. V. C. Įst. § 1.) K. V. C. apima visą Lietuvą, visas draugijas ir visus katalikus). Visos organizacijos ir pavieniai katalikai gali būti jo nariai. K. V. C. dalinasi į rajonus ir skyrius, kurie turi savo suvažiavimus. Kartą metuose įvyksta visuotinas katalikų Kongresas K. V. C. Centras laiko savo konferencijas "K. V. C. dirba kontakte su Lietuvos Episkopatu ir savo veikime laikosi katalikybės principų ir Apaštalų Sosto nurodymų" (K. V. C. Įst. § 3). "K. V. C. steigia naujas ir remia esamas katalikų visuomenines, kultūrines ir ekonomines organizacijas ir derina jų veikimą; leidžia ir platina knygas, laikraščius, atsišaukimus ir kitus periodinius ir neperiodinius; steigia ir laiko knygynus, skaityklas ir spaustuves; laiko mokyklas, prieglaudas ir k. socialinio pobūdžio įstaigas; ruošia paskaitas, kursus, spektaklius; rengia įvairias rinkliavas K. V. C. naudai; steigia ir laiko katalikų spaudos biurus; organizuoja katalikų veikėjus, kalbėtojus, korespondentus; renka K. V. C. [illegible] talikams veikėjams ir rašytojams; teisingomis ir teisėtomis priemonėmis kovoja su katalikybės ir jos kultūros griovėjais; naudojasi įstatymuose nurodyta tvarka peticijų ir įstatymų iniciatyvos teise, kad užtikrintų katalikų Bažnyčiai ir katalikams teises laisvai tvarkyti savo religijinius ir katalikams teises laisvai tvarkyti savo religijinius ir kultūrinius reikalus." (K. V. C. Įst. § a, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l ir m). K. V. C. ima nario ir draugysčių mokestį.

Federacijos kuone tokia pat veikimo plotmė. Ji apima visas lietuvių kolonijas. Ji turi panašius K. V. C. tikslus. Skirtumas gal pajėgose ir aplinkybėse. Kaip minėjau visos organizacijos gavo pradžią Federacijoje arba jos lyderiuose. Ji stengėsi visokį prakilnų tautinį ir bažnytinį darbą remti.

Ar organizuoti parapiją, draugijas ir jų kuopas nepavadinsime katalikiška akcija finansiniai remti, sinsti kalbėtojus, laikraščiuose rašyti tuo klausimu yra katalikų veikimas.

Ar mokyklų rėmimas, tėvų raginimas, vaikų siuntimas ne katalikiška akcija? Pagelbėjimas, Šv. Kazimiero, Šv. Pranciškaus, Nukryžiuotojo seserims ir Tėvams Marijonams yra katalikų veikimas.

Ar susirūpinimas našlaičiais, seneliais, ligoniais, beturčiais moksleiviais ne katalikiška akcija? Prieglandas ir ligonines statyti ir padėti [illegible] moksleiviams yra katalikų veikimas.

LIETUVIŲ DARBININKŲ SĄJUNGOS

XV-tas SEIMAS

įvyks

ANTRADIENY IR TREČIADIENY

RUGSĖJO 23 IR 24 d.d., 1930

ŠV. PETRO LIETUVIŲ PARAPIJOJ SO. BOSTON, MASS.

Šis Seimas bus jubilejinis ir tuomi svarbus. Tad kviečiame L. D. S. apskričius ir kuopas [illegible]rinkti atstovus kaip konstitucijoj yra nurodyta ir pagaminti naudingų įnešimų.

Pasiremiant Seimų nutarimais nauji sumanymai ir skundos turi būti prisiųsti dar prieš Seimą Centro Valdybai.

LDS. CENTRO VALDYBA
Kun. K. Urbonavičius, Dv. Vad.
Vl. Paulauskas, Pirmininkas
A. F. Kneižys, Sekretorius
A. Vaišnauskas, Iždininkas

AS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

LAWRENCE, MASS.

Istoriniai metai.

Kiekviena kolonija rūpinasi pa-[illegible]imu Didžiojo Lietuvos Kuni-[illegible]ičio Vytauto. Surengtose pra-[illegible]ose pakalbama, padainuoja-[illegible], kaip kur dar atlaikoma bažnyčiose iškilmingos mišios ir tuo-[illegible] viskas baigiama. Labai retai [illegible]ur statoma "paminklai."

Lawrence'o lietuviai katalikai [illegible]ali pasididžiuoti savo darbuote. [illegible]dovanjant sumaniam klebonui [illegible]n. P. M. Jurui, jie susibūrė į [illegible]vą ir nustebino ne tik Naują-[illegible] Angliją, bet ir kitų kolonijų lie-[illegible]vius. Bedarbės. Gyventojų skai-[illegible]ns sumažėjo. Vienok parapijos [illegible]nikas davė apie vienuoliką šim-[illegible] dolerių pelno. Gi šeimininkių [illegible]karienė apie 500 dolerių. Tai [illegible]mas įvykis parapijos istorijoj!

Atidarys Dievo garbei namą.

Per aštuonius metus laikė pa-[illegible]aldas nykiame, tamsiame sklepe-[illegible]j. Grožėjosi stogu ir mūro sie-[illegible]nis, kurios buvo pastatytos tėvo [illegible] Virmauskio, ir laukė, laukė tur-[illegible]olio-geraširdžio kad išplėsteriuo-[illegible], įrengtų statomos bažnyčios vi-[illegible]. Turtuolių širdys paprastai už-[illegible]ė ir sukietėję. Už tat senesnie-[illegible] nebeturėjo vilties kada nors į-[illegible]ti melstis naujoje bažnyčioje. [illegible]et štai ateina Vytauto Didžiojo [illegible]bliejiniai metai. Atgimsta Law-[illegible]nce'o lietuviai katalikai. Pa-[illegible]ausė savo vado. Imasi darbo; [illegible]adėjo nešti aukas. Trimis-ketu-[illegible]is mėnesiais išaugino fondą į [illegible]liolikos tūkstančių dolerių ir už-[illegible]ė — įrengė Dievo garbei na-[illegible]ą. Spalių 13 d. 10 val. ryte pir-[illegible]mą kartą triumfaliai ineis siųsti Aukščiausiam padėkos maldas.

Sunku įsivaizdinti ką pergyvens lietuvių širdys kuomet sueis į naujai įrengtą bažnyčią... Išgirs gaudžiant vargonus, ką tylėjo per dešimtis metus. Nepaprastos dienos iškilmėms yra pakviestas nepaprastas choras. Kils žmonių širdys į dangų... Pakėlę akis išvys dangiškos mėlynės bažnyčios skliautus. Prieš akys spindės majestotiškas gotiško styliaus altorius, ant kurio bus atnašaujama nemirtina šventų mišių auka. Čia pat, po dešinei Švenčiausios Širdies garbei Kazimieriečių įtaisytas altorius. Gi Evangelijos pusėje — Dievo Motinos pp. Stručkų įrengtas altorius. Kiek tolėliau — Liurdos Panelės Švenčiausios. Per visą bažnyčią prieš akis spindi balto marmuro stalas prie kurio tikintieji stiprinsis Išganytojaus Kūnu ir Krauju. Neiškentę mes žvilgsnį į šonus. Ir čia prie gelsvų sienų išvys grupes stovylų perstatančių Kristaus Kančią. Tai brangis stacijos įrengtos p. Baltramiejaus Černiausko. Taip viskas gražu ir jauku. Norėtūsi ilgai-ilgai pasilikti bažnyčioje, nes naujuose suoluose gera sėdėti ir klupoti. Visa tai įrengė patys lietuviai Dievo garbei Vytauto Didžiojo metais.

Apaštalystės Maldos Draugija

Draugijos nariai mažą turėjo fondą apie $30.00 bet ir šį, savo susirinkime, nusprendė paukoti bažnyčios fondui. Džiaugėsi sužinoję kad iš Lowell Apaštalystės Maldos Draugija atvyks "in corpore" imti dalyvumą šventinimo bažnyčios iškilmėse. Nariai-narės susirikiuos po du į eilę ir prisisegs savo ženklus — "badges."

Šv. Vardo Draugija

Tai vien vyrų draugija. Kas mėnuo antrąjį sekmadienį eina "in corpore" prie Komunijos. Nežinia kiek daug kolonijų prisidės, bet Lowellio Šv. Vardo Draugijos nariai nutarė dalyvauti. Iš kitų laukiama žinių.

Blaivininkai

Vietinė Blaivininkų kuopa pairo. Bet ponas J. Svirskas iš Worcester, Mass. sakė "šiūr" suorganizuosią autobusą ir atvyksią. Prie jų mano prisidėti Cambridge blaivininkai ir tt.

Sąjungietės

Maža kuopelė, bet gražios dvasios. Poni E. Švenčionienė susirašinėja su sąjungietėmis kitų kolonijų ir mano susidarys gražus pulkas. Girdėjau, kad per iškilmes turės prisisegę gražius ženklus — kaspinėlius.

Sodalietės

Vietinės rengiasi. Kaž-kodėl iš kitur nesitiki. Nebent iš So. Boston'o. Gailu... Jos turėtų būti papuošalu. Taip pat

Vyčiai

Jie sakosi gyvena Tautai ir Bažnyčiai. Apie juos ką daugiau sužinosiu — vėliau parašysiu.

L. D. S.

Federacijos skyriaus ir Bažnyčios Šventinimo Rengimo Komisijos pirmininkas yra pareiškęs daug vilties, kad L. D. S. grupė susidarys labai didelė. Seimo ir to dėlei net šaukė extra susirinkimą. Vietinė kuopa išrinko maršalkas dėl pasitikimo svečių ir tvarkos.

Apie kitas draugijas ir kuopas pranešiu kitu atveju.

HARTFORD, CONN.

Bruzdame. Moterų Sąjunga rengia šokių vakarą spalių 18 d. Lapkričio 23 d. vietinis choras rengiasi vaidinti M. Petrausko operetę "Consilium Facultatis." O Vyčiai turės Card Party šio mėnesio 18 d.

Tik skubinkime užsidirbti pinigų, kad netektų praleisti tokių gražių progų patrepsėti ir pasijuokti. Sako rudeniop pradėsią geriau dirbti. Dabar Hartforde, kaip ir visur — švakas biznis.

Koresp.

PHILADELPHIA, PA.

Išleistuvių Pramoga Kun. Bakūno Pagarbai

Kaip buvo jau anksčiau minėta... vakare, 7 rugsėjo kun. Albino Bakūno gerbėjai-gerbėjos susirinke dideliame skaitliuje, šv. Kazimiero parapijos mokyklos svetainėje prie skanios vakarienės, puikios muzikos ir gražių dainelių palinkėjo geros kloties buvusiam šv. Kazimiero parapijos vikarui, dabar gi, Readingo lietuvių šv. Antano parapijos klebonui — kunigui Albinui Bakūnui. Pramoga prasidėjo Lietuvos ir šios šalies himnais. Taipgi užbaigta Lietuvos himnu; Lietuva, tėvynė mūsų!.. Be tų giedojimų, P. Petraitis, St. Barauskas ir J. Miskūnas laike vakarienės solo sudainavo keletą dainelių; (beje, dainavo ir J. Vitkauskas) ir vengiant kritikos, reikia pasakyti: gražiai dainavo, o Petraitis — gražiausiai! Kalbėtojų linkėtojų geros kloties kun. Bakūnui buvo daug ir nekurių prakalbėlės buvo gražios ir žingeidžios, vertos net spaudoj pagarsinti; bet kas gi jas galėtų omenyje užturėti, tik pamenu tą, kuri buvo eiliuota, ve jos turinys:

"Nors Broliškos Meilės apleidi
Tu gardą,
Bakūne gerbtinas, Kristaus
Kunige!
Bet nieks nepamirš čia Tavąjį
vardą,
Nes visi, tikėk! mes mylim Tave!
Likimu prispirtas, apleidi
mumis,
Gyvensi Tu dabar tarp kitų...
Bet atmink! mąstysim apie
Tave vis;
Ne užmiršk Tu žodžių mūs'
šitų!
Širdyse savose dėl Tavęs, tikėk!
Mes kuriam jau meilės
šventinę...
Ir mumis, mes meldžiam! Tu
irgi mylėk,
Kaip Lietuvą, brangią tėvynę!"

Kad tą pramogą surengus, o reikėjo daug dirbti ir tai skubiai, nes mažai buvo laiko, darbavos maždaug šie asmens: Jurgis Pranckūnas (jis gi ir laike vakarienės pirmininkavo), Kazys Dryža, S. Barauskas, K. Zokas, Agota Mažeikienė, Liudvika Barauskienė, P. Brokienė, P. Rindeikienė, P. Šopailienė, p-lė Domicelė Baublaitė, P. Šalnarienė, P. Varževitienė ir Julė Rindeikenė. Ši pagarbos ir atsisveikinimo pramoga visais atžvilgiais pasisekė—ir rengėjai buvo užganėdinti ir atsilankiusieji — publika ir pats kun. Bakūnas, kurio pagarbai ji buvo surengta.

Jurgietis

NASHUA, N. H.

Rugsėjo 7 d. vasarinės mokyklos užbaigimui vaikučiai surengė gražų programėlį. Mažas ištikimų būrelis atsilankė ir pasidžiaugė programėliu. Vaikučiai gražiai išpildė savo roles. Įvairumo buvo. Vienas naujas dalykėlis nustebino, kuomet visai netikėtai orkestrėlė, susidedanti iš penkių, pagrojo du šmoteliu.

Vakarui veik baigiantis, gerb. varg. E. Šlapeliui vadovaujant, padarė didį "surprise" vietiniui klebonui, kuomet vaikučių ir choro vardu pareiškė, kad tas vakarėlis turi dvejopą svarbą — mokyklą užbaigti ir klebono 10 metų kunigystės sukaktuves paminėti. Klebonas turėjo sutikti. Buvo dovanėlė jam suteikta $5.00 auksu. Didžiajam chorui palinkėjus ilgiausių metų, klebonas išreiškė savo jausmus. Jis labai nusidžiaugė, kad mažulėliai parodė savo meilę, nes mažulėliai rodo kelią suaugusiems. Tolygiai, padėkojo didžiajam chorui ir atsilankiusiems. Ypatingai padėkoti visiems, klebonas pažadėjo atlaikyti mišias už jų reikalus. Klebonas prisipažino, kad apie tai nieko nežinojęs ir tas jį labai sujudino. Pasižadėjo dar labiau darbuotis.

LDS. susirinkime dalyvavo klebonas visai netikėtai. Jisai patarė laikytis LDS. kilnia obalsių: "Viską atnaujinti Kristuje," o nepriaidengti juo kad atidyti tvarką.

Visi rengiasi pas keturių dešimtų val. atlaidų, kurie įvyks rugsėjo 14-16. Graži proga atnaujinti dvasios jėgas po vasarinių atostogų, kuomet mažai turėjo laiko laikytis, kadangi buvo daugiau patraukimų apsileisti. Turime viltį, kad bus ir svečių.

Rap.

WORCESTER, MASS.

Gėlių diena

Jau buvo rašyta kad Labdarių metinė gėlių diena bus 20 dieną rugsėjo. Kaip moterų, taip ir vyrų katalikiškos draugijos prie tos dienos ruošiasi. Taigi pavieniai prašomi irgi prisidėti. 19 d. rugsėjo 7 val. vakare bus priešgėlinis susirinkimas šv. Kazimiero parapijos salėje. Tame susirinkime bus išduotos dėžutės pinigams rinkti, išduotos dėžutės pinigams rinkti, gėlės ir ženklai. Taigi, kurie norėtų eiti rinkti aukas malonėsite tą vakarą atėję paduoti savo vardus ir pasiimti dėžutes. Aukų rinkimas prasidės subatos rytą 6 val. ir tęsis iki vakarui. Taigi kas tik turi liuoso laiko, malonėsite ateiti ir prisidėti prie to didelio ir švento darbo.

Reporteris

DETROIT, MICH.

Rugsėjo 9 įvyko miesto majoro rinkimai. Išrinko Frank Rurphy 105,060 balsais, o jo priešininkas komunistas Philip Raymond gavo tik 3,365 balsus. Tas parodo, kad raudonieji neturi pritarimo.

Rap.

SAVIŠKĖ ŠALIS

Mylių platų Nemunėlį,
Kuris taip lėtai banguoja,
Per beržyną ir girelę—
Žvilga, plaukia, tyvuliuoja...
Supa, mirga žalios lankos —
Šilai, krūmai vainikuoja;
Taip įdomios švelnios bangos
Vėjo liečiamos liūliuoja.
Mėgstu seną, žalią girią,
Ji per amžius ten siūbuoja
Tarsi joj kokie didvyriai
Senas dainas mums dainuoja.
Meilus sesių ten darželis,
Kame rūta, žalia mėta,
Tarp jų radus sau tarpelį
Kvapus leidžianti rozėta.
Taip-gi myliu tą mergaitę,
Kuri dorą apsaugoja;
Ji rūtelių vainikėlį
Per jaunystą išnešioja.
Brangus širdžiai tas bernelis,
Kurs tautybės neužmiršta,
Savus gelbsti, gina šalį,
Gerbia dorą, dorai miršta...
Man labiausiai už vis brangus
Tasai kraštas, ta žemelė, —
Kur močiutė supant vygę,
Vis niūniuodavo dainelę:
Apie Lietuvą, Kęstutį,
Ir praeitį, bočių žemes;
Apie dailią mūs Birutę,
Kiek tad buvo tautai laimės.
Aš tą šalį vis mylėsiu,
Tenai grįšiu nors numirti.
O kol gyvas ją gelbėsiu,
Ji man teikia laimės viltį.

A. J. Jotis

LDS. Kuopų Susirinkimai

LAWRENCE, MASS.

LDS. mėnesinis ir pirm-seiminis susirinkimas įvyks trečiadienio vakare, rugsėjo 17-tą dieną, šv. Pranciškaus parapijos Kliubo kambaryj, 94 Bradford St. Nariai ir narės malonėkite susirinkti skaitlingai, nes turėsime svarbių reikalų aptarimui link Seimo. Tad tėmykit ir neužmirškite, nes šis susirinkimas yra perkeltas anksčiau.

Valdyba

WATERBURY, CONN.

Rugsėjo 28, 1 val. po pietų įvyks LDS. 5 kuopos susirinkimas senos mokyklos kambary, Congress Ave. Ateikite visi. **Valdyba**

BROOKLYN, N. Y.

LDS. 12 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 26 d., 6:30 vakare, Karalienės Angelų parapijos svetainėj, kampas Robling ir So. 4th gatvių.

Taigi malonėkite visi susirinkti ir užsimokėti duokles kurie esate skolingi. Nepamirškite ir naujų narių atsivesti prirašyti prie mūsų brangios organizacijos.

Kviečia **Valdyba**

DAYTON, OHIO

LDS. 69 kp. susirinkimas įvyks sekmadieny, rugsėjo 28 d., bažnytinėj svetainėj tuoj po sumai.

Kuopos rašt. **Z. Gudelis**

DETROIT, MICH.

LDS. 72 kp. susirinkimas įvyks sekmadieny, rugsėjo 21, tuoj po pamaldų, šv. Jurgio parapijos mokykloje. Visi kuopos nariai yra kviečiami atsilankyti į šį susirinkimą.

C. BROOKLYN, N. Y.

Rugsėjo 28 d., tuoj po sumos įvyks LDS. 10 kuopos susirinkimas. Kviečiame gausiai sueiti, nes turime keletą svarbių sumanymų. Atsiveskite ir savo draugus(es) prirašyti. **Valdyba**

NEW BRITAIN, CONN.

LDS. 36 kp. susirinkimas įvyks sekmadieny, rugsėjo 21 d. š. m. Svarbu, kad į šį susirinkimą ateitų visi nariai ir bent po vieną naują narį atsivestų prirašyti prie mūsų brangios organizacijos.

Nepamirškite užsimokėti duokles. **Valdyba**

NEW HAVEN, CONN.

LDS. 28 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadieny, rugsėjo 28, 1 val. po pietų, bažnytinėj svetainėj, 339 Green St. Kviečiame narius(es) ateiti. Gera proga užsimokėti duokles. **Valdyba**

PROVIDENCE, R. I.

LDS. 11 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadieny, rugsėjo 21, tuoj po sumos, bažnytinėj svetainėj. Svarbu, kad visi šiame susirinkime dalyvautj ir užsimokėtų duokles. Parodykime gražų pavyzdį kitiems.

ATHOL, MASS.

LDS. 4 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 21 d., tuoj po mišparų, šv. Pranciškaus parapijos salėj. Kviečiami visi nariai atsilankyti ir užsimokėti mėnesines mokestis. Taipgi atsiveskite savo draugus ir drauges prirašyti prie šios kilnios organizacijos.

Kviečia **Valdyba**

"ŽVAIGŽDUTĖ"

Mėnesinis vaikų paveikslusotas laikraštis.

Eina septinti metai kas mėnuo [illegible] pusl. didumo.

Tėvai, auklėtojai, šeimininkai!

Jūs trokštate savo vaikams laimės? Tai pradėkite jiems tą laimę kurti jau nuo mažų dienų. Pats [illegible]mas tam darbas — tai įpratinti vaikas dar mažose dienose pamėgti visa, kas gera ir gražu. Tai [illegible]ra visai nesunku ir nebrangu. [illegible]ai "Žvaigždutė" leidžiama vai-[illegible]ams šviesti, dorinti ir lavinti. [illegible]uk tikrai vaikams geras ir pa-[illegible]aryk jiems šiemet gražią dova-[illegible]ę; užsakyk jiems "Žvaigždu-[illegible]," kuri kas mėnuo jiems duos į-[illegible]mių skaitymėlių, įvairių žinių, [illegible]ilių, galvosukių. Bus ir Tau [illegible]alonu, kai vaikas skaitys ir [illegible]augsis.

Tik paabndyk — mūsų nerūgosi. [illegible]ik visai maža kaštuoja — vos 4 [illegible] metams.

Kaina Angelo Sargo Vaikų Sąjungos nariams 3 lit., o visiems ki-[illegible]ams 4 lit. metams. Užsienyje 8 [illegible] metams 4 litai pusei metų.

Priedų duodama loterijos bilie-[illegible]

Adresas: "Žvaigždutės" Administracija, Kaunas, Laisvės [illegible]

TAS JAU NEBUS JAUNAS

ir negalės save jaunuolių draugu vadinti, kuris 1930 metais neužsiprenumeruos leidžiamo Kaune moksleivių, skaisčiausio mūsų tautos žiedo, žurnalo

"ATEITIES"

Žurnalas eina sąsiuviniais po 64 psl. kas mėnuo jau 10 metų. Jame rasi gražių eilėraščių, beletristikos dalykėlių, įdomių ir rimtų straipsnių, iliustracijų—pažinsi visą Lietuvos besimokančio jaunimo gyvenimą.

"Ateitis" visų pigiausias Lietuvoje žurnalas. Už $2.00 jį gausi kas mėnuo su mėnesiniu 16 pusl. **"Gamtos Draugo"** priedu. Pusm. — $1.00. Moksleivams; met. — $1.00, pusm. $0.50. Tad skubėk!

Žolė trokšta rasos ,gamta gaivinasi ir stiprinasi saulės spinduliais, o žmogaus širdis ilgisi tėvų šalies—gimtinės, gaivinasi ir stiprinasi jos gyvenimu ir žiniomis.

Adr.: "Ateitis," Kaunas, Laisvės Al. 3.

Tėvai, Mokytojai Auklėtojai, Mažųjų Globėjai ir Geradariai!

Išrašydinkite Jūsų brangiems vaikams

"SAULUTĘ!"

"Saulutė" daili, turininga ir patinka vaikams. Jai rašo ir piešia žinomieji mūsų rašytojai ir dailininkai.

Nepagailėkite vaikams džiaugsmo ir naudos!

"Saulutė" eina du kartus per metams 12 lit., pusei metų 6 lt., spalvotu viršeliu. Kaina Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Vokietijoje mėnesį 16 pusl. didelio formato su ir kitur metams 15 lt., pusei metrims mėn. 8 lt. 30 cent. Amerikoje tą 8 lt.

Adresas: Jurbarkas, "Saulutės Administracijai.

LDS. CENTRO VALDYBA

Kun. K. Urbonavičius, Dr. Vadas,
36 St. George Street,
Norwood, Mass.

Vl. Paulauskas, Pirmininkas,
263 Fayette Street,
Lowell, Mass.

Kazys Tamulevičius, Vice-Pirm.,
21 Fairfox Rd.,
Worcester, Mass.

Ant. F. Kneižys, Sekretorius,
366 W. Broadway,
South Boston, Mass.

Ant. J. Vaisiauskas, Iždininkas,
371 Portland Street,
Cambridge, Mass.

Kontrolės Komisija

Kun. E. Gradeckis,
396 Church St.,
New Britain, Conn.

Simonas Cibulskis,
24 E. Liberty Street,
Waterbury, Conn.

Antanas O. Avižinis,
132 Douglas Ave.,
Providence, R. I.

Literatinė Komisija

Kun. K. Urbonavičius,
36 St. George St.,
Norwood, Mass.

Kun. J. Švagždys,
20 Webster Street,
Montello, Mass.

Kun. F. A. Virmauskis,
50 West 6th Street,
South Boston, Mass

Kun. F. J. Juškaitis,
432 Windsor-St.,
Cambridge, Mass.

Kun. F. W. Strakauskas,
151 Rogers Street,
Lowell, Mass.

Atstovas A. L. R. K. Federacijos Tarybon

Antanas O. Avižinis,
132 Douglas Ave.,
Providence, R. I.

Paieškau dviejų brolių: Jurgio ir Silv. Plėčkaičių ir sesers, po vyru Strampinskis. Jurgis gyveno W. Frankford, Ill. Silvestras Seelyville, Ind. ir Strampinskienė, Auburn, Ill. Prašau atsišaukti sekančiu adresu: Petras [illegible]

PACIFIC HEALTH ORE

Pradėjimas šio minerališko šaltinio suteikė namuose stebėtinus rezultatus pagydyme Rematizmo, Gaso, skausmų viduriuose, Diabetes, Eczma, Neuritis ir daug kitų ligų. Health Ore nėra vaistai bet tyras gamtiškas mineralas. Sutaisytas savo namuose. Parduodama su tikslu kad pinigai grąžinami jeigu nepatenkintas. Dėl platesnių informacijų adresuokit *PACIFIC HEALTH ORE CO., 4329 Broadway, New York* arba vietiniai gali kreiptis pas *M. Dusevičiutę, 366 Broadway, South Boston, Mass.*

Šiandien inteligentų tarpe yra tik viena nuomonė

"ŽIDINYS"

Prof. Dr. V. Mykolaičio-Putino redaguojamas literaturos, mokslo, visuomenės ir akademiškojo gyvenimo iliustruotas mėnesinis žurnalas yra didžiausias, rimčiausias, įdomiausias ir kiekvieną prasilavinusiam žmogui tinkamiausias lietuvių žurnalas. Todėl visi paskubėkite užsisakyti "Židinį."

"Židinio" kaina Lietuvoje: met. 20 lt., pusm. 20 lt.; Amerikoje metams $4.00, pusmečiui $2.50.

Adr.: "Židinys," Kaunas, Laisvės al. 3.

IŠRENDAVOJIMUI KAMBARIAI

"Darbininko" name 5 arba 7 gražūs dideli ir šviesūs kambariai. Yra elektra, gasas, maudynės, skalbynės, duodama šiluma ir janitorius patarnauja. Dėl platesnių informacijų kreipkitės į "Darbininko" Administraciją.

KAM REIKALINGA VIETA DĖL OFISO

prašome kreipties dėl viso informacijos į "Darbininko" Administraciją.

L. D. S. SEIMO KONCERTAS IR VAKARIENĖ

Antradieny, Rugsėjo 23-čią dieną, Seimo pradžia. Vakare, 7 val., Municipal Svetainėje, įvyks KONCERTAS. Dainuos Lietuvos Operos Artistė O. Katkauskaitė ir kiti.

Rugsėjo 24 diena, 7:30 val. vakare VAKARIENĖ, Parapijos Salėj, ant 7-tos gatvės.

Dalyvaukite Visi. **RENGĖJAI.**

VIETINĖS ŽINIOS

SVARBUS PRANEŠIMAS PARODOS DALYVIAMS

Lietuviai parodos dalyviai privalo susirinkti rugsėjo mėn. 17 d., trečiadienyje antrą valandą po pietų ant Boylston Street prie kampo Fairfield Street. Todėl prašome visų dalyvių stengtis kiek kiek prieš tą laiką ateiti į paskirtą vietą.

Lietuvių Tercentenary Komitetas

PARODOS REMĖJAI

Lietuvių Tercentenary Komitetas norėdamas kuopuikiausiai pasiųsti lietuvių sekcija Bostono miesto milžiniškoje parodoje pamatė, kad tikslui atsiekti reikės daug lėšų, todėl įgaliavo Poną O. Siaurienę ir p. S. Minkų kreiptis pas vietos profesijonalus ir biznierius kad jie šį sumanymą finansiniai paremtų. Dėka Ponios Siaurienės ir p. Minkaus pasidarbavimu, buvo kreiptasi pas visus vietos lietuvius biznierius. Daugumą jų Komiteto įgaliotos asmenis maloniai priėmė ir aukavo kiek galėjo, bet buvo ir tokių nesusipratusių lietuvių biznierių, kurie vien tik iš lietuvių gyvena, bet netik atsisakė prie šio taip svarbaus lietuviams darbo prisidėti, bet dar juos iškoliojo. Todėl kiekvienas tikras lietuvis turėtų įsidėmėti vardus tų kurie remia mūsų lietuvių reikalus. Turėdami kokį reikalą visados kreipkimės prie tų kurie mus remia.

Aukavo po penkis dolerius: K. Šidlauskas, Dr. Kasparas, M. Venis, Dr. Kapočius, Dr. Jakmauh, Lithuanian Furniture Company, South Boston Supply, No. Brighton Bakery, Pranas Kalinauskas, Kazys Kalinauskas, Dr. Pašakarnis ir Dr. Galvariskis.

Po tris dolerius aukavo: Stanley Bottling Company, Jonas Jakštas, J. M. Dilis ir Viktoras Vaitis.

Po du doleriu aukavo: Kastantas Kilkus, D. A. Zalecckas, Suzana Šalna, B. Baltrašiūnas, John Concannon Company, Jonas Kasparas, A. Jurgeliūnas, A. Barisienė ir D. Daunis.

Po vieną doleri aukavo: Julius Mikalionis, Kazys Plevokas, Jonas Klimas, Jonas Petruškevičius, Z. Adomavičius, Povilas Likas, Jurgis Stukas, V. B. Ambrose, F. Gendrolius, B. F. Chesky, G. Paulionis, G. Valiackas, J. J. Romanas, A. F. Kneižis, M. Yanuss, Bay View Motor Service, D. L. Mazen, Juozas Kapčiunas, Zofija Lepeškienė, W. Marcinkus, Jurgis Gegužis ir B. Jakštas.

Po 50 centų aukavo: B. Ajauskas, p. Zaldokas, p. Masilionis, Al. Ivaška, A. Mizara ir Petras Pilvinis.

Dėka virš pažymėtiems profesijonalams ir biznieriams surinkta virš šimtas dolerių pradžios darbui. Vėliau bus paskelbti kiti aukavusieji. Visiems aukavusiems Komitetas taria širdingą padėkos žodį.

Lietuvių Tercentenary Komitetas

LINKSMUS ŠOKIAI

Atvėsus orui ir pasibaigus įvairiems piknikams bei išvažiavimams, visas judėjimas iš parkų persikrausto į svetaines. Ir čia jau prasideda įvairūs pasilinksminimai, baliai, šokiai ir visa ellė kitokių pramogų.

Tad ir L. Kyvų 17-ta Algirdo kuopa kaipo jaunimo organizacija pradeda bruzdėti ir rengtis prie žiemos darbo, k. t. prie šokių, perstatymo veikalų ir įvairių kitų tam panašių darbų. Kiekvienam darbui yra išrinktos komisijos ir jos pagal savo nuožiūrą darbuosis.

Pirmiausia į darbą stoja šokių komisija rengdama pirmus šokius šiame sezone kurie įvyks subatoj, rugsėjo 20 d. parapijos salėj, 492 E. Seventh St., So. Boston'e. Teko nugirsti iš šokių komisijos, kad yra paimta viena iš geriausių orchestrų kuri stengsis palinksminti visus šokikus. Taipgi aš iš savo pusės patariu visems jauniems ir seniems atsilankyti į minėtus šokius, ir pamiklinti nuo vasaros karščių sustingusias kojas. Be to, teko nugirsti, kad į šokius atvažiuos daug jaunimo iš apylinkės kolonijų, tad patariu So. Bostoniečiams laikytis, kad svečiai jūsų "nesubytytų."

Bet svarbiausia, kad visas pelnas yra skiriamas naujai organizuojamam basket ball rateliui. Tad visi kurie pritariat L. Vyčiams ir sportui, esate kviečiami atsilankyti ir paremti tą prakilnų lietuvių vardo kėlimo darbą.

Putpelė

IŠVYKO Į LIETUVĄ

P-nia O. Galeckienė, LDS. 1 kp. narė, rugsėjo 12 d. š. m. išvyko į Lietuvą apsigyventi. Ji išvažiuodama užsimokėjo už visus metus ir prašė "Darbininką" siųsti į Lietuvą. Ji yra narė nuo 1926 m. Linkime laimingos kelionės.

BOSTONO LIETUVIAI DALYVAUS TRIŠIMTMETINĖJE PARODOJE

Sekmadieny, rugsėjo 14 d., bažnytinėje salėje, įvyko Bostono Lietuvių Trišimtmetinio Komiteto mass-mitingas. Oficialiai mitingą atidarė gerb. kleb. kun. F. Virmauskis. Programą vedė dr. P. Jakimavičius. Kalbėjo dr. Pašakarnis, M. Venis, J. J. Romanas, distrikto prokuroras Foley, Mankus, p-lė Šimoniutė, adv. K. Kalinauskas, adv. Henry P. Fielding, kandidatas į Mass. valstijos prokurorus, A. F. Kneižis ir kun. J. Švagždys. Pastarasis buvo principaliu kalbėtoju. Kalbėjo apie Vytautą ir Lietuvos būklę.

Šv. Petro lietuvių parapijos choras, vadovaujant p. M. Karbauskui, padainavo keletą dainelių. P-lė Meškauskaitė, choristė, gražiai dainavo solo. Dueta sudarė p. p. Antanėlis ir Baltrušiūnas. Solo St. Paura. Visa gerai ir gražiai dainavo. Ūpas buvo geras.

Rugsėjo 17 d., Bostono lietuvių jaunimas sudarys gražią reprezentaciją. Lietuvių ir Lietuvos vardas bus puikiai išreklamuotas milijoninėje minioje.

Rap.

KUN. K. URBONAVIČIAUS SVEIKATA

Kaip teko patirti, kun. K. Urbonavičiaus sveikata žymiai gerėja. Ligonį dažnai lanko kunigai J. Švagždys, F. Virmauskis, F. Juškaitis, F. Norbutas ir kiti. Taipgi lanko ir svietiškiai iš visos apylinkės.

Kaip greit išeis iš ligoninės mūsų vadas dar negalima pasakyti.

Temperatūra ir pulsas beveik normalus.

Rap.

SMULKIOS ŽINUTĖS

Sunkiai serga Magdalena Vyšniauskienė iš Dorchesterio Carney Hospitalėj. Jai darė sunkią operaciją rugsėjo 10 d.

• • •

Vincas Kulpinas išvažiavo automobiliu, sekmadieny po pietų mokytis į Sacred Heart Novitiate, Xaverian Brothers, Fortress Monroe, Virginia. Vincas ketino rašyti iš to krašto "Darbininkui" naujienų.

• • •

Kun. Virmauskis pirmadienio vakare išvažiavo į šv. Jono Seminariją Brightonan ant rekolekcijų. Šią savaitę rekolekcijose bus ir kun. Švagždys ir kun. Juškaitis.

• • •

Bertaininis pasninkas ir prisilaikymas įpuola šioje savaitėje trečiadieny, penktadieny ir šeštadieny.

• • •

Mūsų bažnyčioje buvo sekmadieny skelbiamos misijos. Moterų misijų savaitė prasidės rugsėjo 28 d.

• • •

Kun. Virmauskis bažnyčioje skelbė kad Naujos Anglijos Katalikų lietuvių Federacijos ir parapijų Vytauto jubiliejaus apvaikščiojimas įvyks spalių 12 d.

Rap.

tautiškuose rūbuose. Lietuvių sekcija užbaigs "flotas" ant kurio bus parodyta Lietuvos atsižadėjimas pagonizmo ir priėmimas krikščionybės. Ponas Romanas pabrėžė, kad lietuvių jaunimas parodė nepaprastą entuziazmą šiuo klausimu ir kad sulig jo nuomonės, dėka mūsų jaunimui, lietuviai galės gražiai pasirodyti.

Panelė Šimoniutė Komisijai pranešė, kad lietuvaitės, kurios bus tautiškuose rūbuose yra sumaniusios nešti savo tarpe didžią Amerikos ir Lietuvos vėliavas.

Ponas Mykolas Venis praneša, kad Sekmadienio vakare įvyks masinis mitingas kuriame parado dalykai bus pastumėti pirmyn.

Nutarta vienbalsiai kviesti Draugijų Sąryšį, kad jis ragintų savo narius, draugijas, dalyvauti parodoje su vėliavomis ir po kelis narius iš kiekvienos organizacijos su draugijos uniforma.

Nutarta kviesti kiekvieną Bostono draugiją dalyvauti parodoje su vėliavomis ir nors keletą narių. Vienbalsiai išrinkta komisija iš p. P. Kiburio, M. Venio ir p. Tamoliūno, kuri privalo pakviesti kiekvieną Bostone esančią draugiją pakviesti dalyvauti toje parodoje.

Susirinkimas baigėsi pakeltu ūpu ir pasiryžimu kuopuikiausiai pasirodyti.

Rap.

CAMBRIDGE, MASS.

Parapijos piknikas įvykęs rugsėjo 7, Pinehurst Reservation, Bedforde, pasisekė gerai. Klebonas vakar širdingai dėkojo visiems darbininkams-ėms, aukotojams-joms, pavieniams bei pramoninkams. Širdingai ačiū visiems-oms.

Balius

Spalių 13 Columbus day bus parapijos balius. Balius bus Cambridge, Mass, 40 Prospect St. Cyprus Hall. Svetainė bus atvira maždaug nuo 4 val. Apie 6 val. bus programas kalbos dainos. Lygiai 8 val. iki 12 bus šokiai. Grieš geriausia Mcbridge orchestra. Atsilankite visi iš visur.

Rep.

CAMBRIDGE, MASS.

Sekmadieny, rugsėjo 14 dieną įvyko Cambridge lietuvių susirinkimas apsvarstyt kaip geriausiai prisirengt prie paminėjimo penkių šimtų metų sukaktuvių Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Vytauto mirties, kuris įvyks sekmadienyje dvyliktą dieną spalių.

Nutarė paminėt kaip galima gražiausiai su iškilmėmis ir kurias sutraukti didžiausią minią žmonių. Nutarė kviesti Cambridžiaus, Brightono, Lynno ir kitų artimesnių kolonijų draugijas bei kuopas imti dalyvumą šiame garbingame paminėjime.

Šių visų minėtų kolonijų lietuviai turės susirinkti į Cambridžiaus prie Lietuvių banyčios Norton Square ir į gražią parodą susirikiavę eis į Bostono Sodą (Boston Common). Ten susivienys su Bostono, Worcesterio, Stoughtono, Montello, Norwoodo, Lawrence Nashua, Athol ir kitų kolonijų lietuviais maršuos į katedrą. Ten įvyks pamaldos, daug kunigų ir vyresnioji dvasiškija. Po pamaldų visa paroda maršuos į erdvingą svetainę kur bus dainų programa. Jie palinksmins savo gražiu talentu. Taipgi bus daug kalbėtojų, kurie nustatys Lietuvos nuveiktus darbus iki šio laiko. Svarbiausis ir įspūdingas dalykas tose prakalbose bus klausimas Vilniaus vadavimo.

Šiame susirinkime išrinko komisiją iš šių asmenų: kunigas Pranciškus Juškaitis, A. Zaveckas, B. Žilienė, V. Jakas, O. Smilgienė, B. Jakutis.

Ateinančiame sekmadieny, dvidešimto pirmo rugsėjo, po sumos bažnytinėje svetainėje kviečiama draugijos bei kuopų valdybos ir kiti visi norintieji svarstymuose imti dalyvumą. Bus kalbama kaip geriausia prisirengt prie parodos. Nutarė, kad galės nejaunesni kaip dešimt metų berniukai ir mergaitės parodoj maršuot. Nutarė pasirėdyt tą dieną tautiškuose rūbuose. Draugijos neš vėliavas su ženklais. Taipgi bus iškabų, kurios Vytauto vardo iškėlimui.

Taigi brangūs broliai ir seserys lietuviai rengkimės prie tos didelės istoriškos dienos dvyliktą dieną spalių š. m. Lai kiekvienas lietuvis ir lietuvaitė dalyvauja toje brangioje lietuvių apvaikščiojimo dienoje.

Benediktas Jakutis,
Federacijos 16 skyriaus rašt.

Juokeliai

IŠ VISO

Motiejus.—Mano tėvelis greit bus devyniasdešimt penkių metų amžiaus, o degtinės nė vieno stikliuko negeria.

Jonas.—Tiesa. Daug yra žmonių, kurie pratę gerti iš viso pusbutelio. "M. L."

JIS GERIAU ŽINO

Gydytojas apžiūrėjęs žmogų sako:

— Nieko negaliu padaryti, nes tavo vienos ausies apkurtimas yra senatvės padarinys.

— Neteisybė — prieštarauja žmogus, — argi mano kairioji ausis senesnė už dešiniąją. "Uk."

ATKIRTO

Nemokanti virt seimininkė patiekė pietums apyžalią mėsą. Vyras padarė pastabą. Jauna moterėlė supyko:

— Mano brangusis, neužmiršk-juk tu vedei ne virėją.

Po keleto dienų, naktį kitam kambary pasigirdo baidesys. Žmona pirma tai išgirdo, pažadino vyrą ir išsigandusi klausia:

— Kelkis, eik pažiūrėk, kas ten dedasi. Gal vagys?

— Kelkis pati, neužmiršk, kad ne už policininko ištekėjai, — ramiai atsakė vyras. Kauno "V-bė"

KODĖL PIRMIAU TO NESAKEI

Teisme: — Aš tikrai sakau, ponas teisėjau. Tasai ponas prie visų žmonių akių manę baisiai iškoliojo. Geriau man būtų pora kartų į ausį davęs, tai man tokią gėdą nebūt padaręs.

Apskųstasis: — Tai ko man tu, žioply, pirmiau to nepasakei. Aš būčiau tau su mielu noru ausis iki valiai atpliekęs.

Tel. So. Boston 0823
LIETUVIS DANTISTAS
DR. M. V. CASPER
(KASPARAVIČIUS
511 E. Broadway, So. Boston
Ofiso Valandos:
Nuo 9 iki 12 ryte ir nuo 1:30 iki 5 ir nuo 6 iki 8 vak. Vakarais tik susitarimu subatos vakarais ir nedėldieniais, taipgi seredomis nuo 12-tos dieną uždarytas
Taipgi nuimu ir X-ray

Lietuvis Dantistas
DR. S. A. GALVARISKI
(GALINAUSKAS)
414 Broadway, So. Boston
Tel. So. Boston 2300
Ofisas atdaras nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 1:30 iki 5:30 po piet ir nuo 6 iki 9 vakare. Šventą dieną pagal susitarimą

Tel. So. Boston 2660
LIETUVIS DANTISTAS
A. L. KAPOČIUS
251 Broadway, South Boston
("Keleivio" name)
Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30—6 ir nuo 6:30—9 vakare.
Seredomis nuo 9—12 val. diena.
Subatomis nuo 9 iki 6 vak. Nedėliomis nuo 9 iki 12 (pagal susitarimą).

Prof. A. Židanavičiaus
MUZIKOS MOKYKLA
SMUIKA-PIANAS
Lekcijos duodamos privačiai kaip mažiems taip ir suaugusiems sulig programo Muzikos Konservatorijų. Pamokos aiškinamos lietuvių kalboje.
759 Columbia Rd., Dorchester
Tel. Columbia 0176

Tel. Porter 3789
JOHN REPSHIS, M. D.
(REPŠYS)
Lietuvis Gydytojas
Ofiso Valandos: 2—4 ir 7—9
881 Mass. Ave., arti Central Sq.
Cambridge, Mass.

PER DU METU IŠMOKĖTI
PLUMBING ir HEATING
POWERS MEHEGAN CO.,
500 Broadway
Tel. S. B. 4599 — Milton 6211

ODOS ir GALVOS
ligos. Nešpasakytą niežėjimą ir g... limą eczema, tetter, salt rheum ir kitas ligas labai greit pašalina vartojant mano odos mostį. Pa... ligų greit pagydyta. Geros del pilies, suskilusių rankų, kojų skaudėjimo ir akių.
NENUSTOK VILTIES
Teiraukis Prie Manęs. Patarimas Dykai.
Dr. Grady, 327 Broadway, So. Boston, Mass.
Valandos: Antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais 10—2, 2—5, 7—9 vakare; sekmadieniais 10—12 tikrai.

PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
D. A. ZALETSKAS
GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
877 ir 448 Cambridge Street
Cambridge, Mass.
Telephone University 0891-W.

DOVANAI
Kas nori gyventi Dorchestery 28 Ellet St. ir apsiims prižiūrėti mano namą, duosiu 4 kambarius su visais improvementais už dyką. W. Yanuss, 134 W. Sixth St., South Boston, Mass.

"BLUE COAL"
Tai geriausis kietas ir švarus anglis ką kada buvo išnešta ant šemės paviršiaus. Ilgai dega o melsva spalva patikrina jo vertę. Duok už sakymą šiandien. Tiktai pa-telefonuok
So. Boston 3403
BATCHELDER WHITEMORE COAL COMPANY
448 Broadway, South Boston

Dabar $885 ir virš
Pasaulio didžiausis parduodamas automobilis
HUDSON Great 8
ESSEX
70 mailių į valandą
SUPER-SIX
$650 ...
Visos kainos F. O. B. Factory, Detroit
HUDSON-ESSEX PARDAVĖJAI VISUR

IŠ DIDŽIOJO NEW YORK'O IR NEW JERSEY

BROOKLYN, N. Y.

Vestuvės

Kijauskas Mykolas rugs. 21 d. susituoks su Bronislava Čerkauskaite Karalienės Angelų bažnyčioje.

Bruažitė Leokadija išsiėmė leidimą tekėti už Thomas Searle.

Rugs. 14 d. Karalienės Angelų bažnyčioje priėmė moterystės sakramentą Ona Sakalauskaitė su Richard A. Moylan. Šliūbas buvo 5 val. p. p.

Rugs. 28 d. šioje bažnyčioje susituoks Marijona Šarkiutė su Eduardu Cooper.

Tikietai dalinami

Bažnytinei šventei spalių 5 d. š. m. Šv. Petriko katedroje tikietai jau dalinami klebonams ir įstaigoms. Pas juos galima gauti įžangos ir rezervuoti tikietai. Įžangos tikietai veltui, tik rezervuoti duodami už auką.

Vilniui vaduoti šventei tikietai taipgi gaunami pas klebonus, įstaigose ir draugijose. Įžanga bendra 50c.

Tretininkų šventė

Rugs. 17 d. yra šv. Pranciškaus Žaizdų šventė. Karalienės Angelų bažnyčioje tretininkės ryte prieš mišias eis išpažinties ir in corpore prie komunijos. Generalė absoliucija bus duota tuoj po mišių. Mišios 9 val. ryto.

Katekizacijos ir lietuvių kalbos mokykla

Rugs. 13 d. Karalienės Angelų par. lietuvių kalbos ir istorijos mokykla prasidėjo. Pirmoje dienoje dar ne visi pernykščiai užsirašė. Šimet bus dirmavonė spalių pabaigoje. Svarbu, kad visi būtų gerai priruošti katekizacijoje. Sekanti pamoka bus ketverge, rugs. 18 d. Būtinai visi privalo toje dienoje užsiregistruoti. Mokyklą veda kun. J. Balkūnas, prof. Pr. Dulkė ir stud. J. Mažeika. Mokslas nemokamas.

J. Steponaitis Brooklyne.

"Garso" spaustuvės darbininkas ir bendradarbis J. Steponaitis praleido week-end Brooklyne. Džiaugiasi katalikų draugijų darbuote apylinkėje. Girdėt, kad p. J. Steponaitis turi sudėjęs dainelių, kurias norėtų išleisti.

Šventins naują seminariją.

Jo Mal. Thomas E. Molloy rugs. 28 d. š. m. 3:30 val. p. p. šventins naujus vyskupijos seminarijos rūmus Huntington, L. I. Tikietas į abi pusi kainuoja tik -1.50. Traukinys special išeis iš Flatbush Ave. 1:00 P. M., Jamaica 1:22 P. M.

The Tablet

Brooklyno vyskupijos laikraštis The Tablet interesuojasi Vytauto D. švente. Kun. Jonas Balkūnas turėjęs ilgą pasikalbėjimą su laikraščio vedėju ponu Scanlan. Jis žadėjo dėti visas žinias ir straipsnius apie Vytautą D. bei lietuvius į The Tablet, kurias mūsų korespondentai prisiųstų. Mat, jie nemoka lietuviškai skaityti, tad laukia, kad mes patys apie save parašytume. The Tablet yra plačiai Amerikoje skaitomas. Brooklyne jis prie visų bažnyčių nedėldieniais pardavinėjamas.

NEW YORK CITY

Rugs. 11 d. pas kun. P. Karalių įvyko apylinkės kunigų susirinkimas. Tarėsi dėl bažnytinės šventės ir spaudos reikalų.

Rugs. 12 d. buvo Marijos Vardo šventė, taipgi vietos lietuvių bažnyčios Aušros Vartų Panelės Švč. vardo šventė. Kun. Pius Karalius vakare pasikvietė visus kunigus vakarienei ir vėliaus bažnyčioje su mišparais pradėjo atlaidus.

Šios provincijos kunigai stipriai susijungę į Kunigų Vienybę, laiko kas mėnesį susirinkimą, kame aptariami apylinkės katalikų reikalai ir bendrai tautiniai rūpesniai Amerikoje. K. V. pirmininku yra kun. N. Pakalnis, sekret. kun. J. Balkūnas ir iždin. kun. P. Lekešis.

BROOKLYN, N. Y.

Susirinkimas

Didž. New Yorko Fed. Apskr. mitingas įvyks rugsėjo 21 dieną 7 val. vakare, Karalienės Angelų parapijos salėje.

Visi kuopų ir draugijų atstovai prašomi kuo skaitlingiausia sueiti. Bus naujų pranešimų.

Apsk. Valdyba

N. Y. IR N. J. LIET. VYČIŲ PIKNIKAS PAVYKO

Rugsėjo 7 d. Mt. Pleasant Parke, N. Y. ir N. J. apskrities Vyčių piknikas pavyko. Publikos buvo nemažai ir linksminosi iki vėlai. Parkas gana puikus ir tinka piknikams. Žaidimai prasidėjo ketvirtą valandą ir tęsėsi iki šeštos. Nuo šeštos valandos buvo šokiai. Prizų buvo daug ir juos gavo pasižymėjusieji žaidėjai. Žaidimais visi patenkinti. Du kontestai buvo šokėjams. — polkos ir valco kontestas. Vieną dovaną auksu paaukavo kun. Brigmanas, iš Harrisono. Pažymėtina, kad jis tik vienas iš dvasiškių dalyvavo Vyčių piknike. Labai malonu matyti dvasiškius dalyvaujančius su jaunimu — Vyčiais.

Nors dar pilno raporto nepriruošė komitetas apie pikniką, bet galima spręsti, kad pelno daug liks. Šokiai pasibaigė pusę po dešimtos. Teko matyti Vyčių kuopų narius iš Harrisono, Bayonne, Maspeth, Elizabeth, New York, Paterson, Linden ir Brooklyn. Labai nustebino Brooklyno kuopa savo atsilankymu. Ši kuopa naujausia iš visų mūsų apskrity, bet pasistengė atsiųsti tris pilnus automobilius svečių. Valio!

Teko, taipgi, patirti, kad Maspeth'o kuopa ruošiasi prie ateinančio Vyčių metinio seimo. Piknike Maspetho Vyčių nariai papasakojo šiek tiek apie savo planus. Atrodo, kad Maspetho kuopa pradeda iš anksto prie didelio darbo rengtis.

Šis piknikas sukėlė ūpą Apskrities Vyčiuose prie didelių darbų, kurie bus atlikti žiemos sezone.

Krakmolas

SUKAKO 30 METŲ, KAI PIRMAS CEPELINAS PAKILO Į ORĄ

Suėjo lygiai 30 metų, kai pakilo į orą pirmas grafo Zeppelino sukonstruotas dirižablis. Tai įvyko 1900 metais, liepos mėn. 2 d. 8 val. vakaro. Jis pakilo netoli Friedrichshafeno, paliai grafo Zeppelino dvarą Manzel. Po 17 minučių skridimo dirižablis laimingai nusileido, nesusilaukęs "baisios katastrofos," kurią jam pranašavo visokie pranašai. Pirmas skridimas taip trumpai truko todėl, kad buvo nulaužtos dirižablio vairo dalys ir turėjo nusileisti ant vandens. Be to, lėktuvo griaučiai kiek sulinko.

Pirmi planai dirižabliui sukonstruoti, sulig grafo Zeppelino sumanymo, buvo parengti dar dabar gyvenančio Friedrichshafene inžinieriaus Koberio. Patentas dirižabliu pastatyti buvo išgautas iš valdžios 1895 m. rugpiūio 31 d. 1897 m. vokiečių inžinierių sąjunga savo susirinkime Kassely pritarė grafo Zepelino sumanymui ir sutiko paremti jo įgyvendinimą. Šituo paraginimu pasiremdamas grafas Zeppelinas norėjo įsteigti Stuttgarte akcinę draugiją oro laivininkystei remti. 1898 metais grafo Zeppelino projektas buvo atspausdintas StraasStraasburge pradėjusiam eiti aviacijos žurnale "Illustrierte Aeronautische Mitteilungen." Projektas buvo ten prielankių žmonių paaiškintas, kaip įdomi ir gera konstrukcija, iš kurios galima tikėtis didelės pažangos. Greit po to, tais pat metais buvo įsteigta minėta draugija su 600,000 markių kapitalo, kurio pusę įnešė pats grafas Zeppelinas.

Pirmo dirižablio griaučiai buvo pagaminti Bergo aliuminijaus fabrike Ludenscheide. Jie buvo sudėti 1899 m. halėj ant Bodeno ežero. 1900 m. birželio mėn. vidury lėktuvas buvo parengtas skridimui. Karo aviatorių dauguma jau nuo pat pradžios teikė dirižabliui didelio pasitikėjimo, tik vienas įtakingiausias karo aviatorius pasmerkė jį ir ilgiems metams sulaikė jo vystymąsi. Tos nepalankios įtakingo asmens nuomonės dėka, nežiūrint pirmo pasisekusio skridimo, jis nesusilaukė didesnio pasitikėjimo. Priešininkai negalėjo suprasti, kaip tas didžiulis aparatas gali judėti ore ir nenukentėti, sutikęs didesnį vėją, kaip jis gali išlaikyti oro spaudimą.

Grafui Zeppelinui teko sutikti daug pasipriešinimų, iš kurių jis pagaliaus išėjo nugalėtoju. Buvo momentų, kad nepasisekimai į varė į pesimizmą ir jis norėjo jau atsisakyti savo sumanymą vykdyti. Tačiau tokiais momentais jį palaikė pasitikėję juo draugai. Ilgą laiką jis veltui klebeno vyriausybės ir turtingų žmonių duris, norėdamas gauti pinigų naujam cepelinui pastatyti. Pagaliau jam padovanojo naujam dirižabliui du motorus ir jam pasisekė gauti daugiau pinigų.

Inžinieriui Durui vadovaujant buvo pradėtas statyti naujas dirižablis. Tačiau šitas dirižablis dar neišvydo platesnio pasaulio. Jis tuoj sudužo prie pirmo mėginimo pasikelti. Grafui Zeppelinui vėl atėjo sunkūs laikai. Vėl kliūtys ir kova dėl pinigų. Pagaliaus ir tai buvo nugalėta ir 1906 metais naujai pastatytu dirižabliu du skridimai paeiliui puikiausiai pavyko. Tas pasisekimas nulėmė dirižablio likimą ir iki karui niekas daugiau nekliudė Zeppelino vardu pavadintam dirižablio tipo lėktuvui tobulėti. Karo metu cepelinai atnešė vokiečiams daug naudos. Cepelinų kūrėjai graf. Zeppelinui mirus, 1917 m., dabartinis cepelinų konstruktorius Eckeneris vėl turėjo nugalėti daug kliūčių, kol jam pasisekė įtikinti, kad cepelino tipo lėktuvai tinka ir susisiekimui. Jis tai galutinai įrodė, pastatęs dirižablį "L. Z. 126" skridimui į Ameriką, kuriuo ir buvo pirmą kartą perskrista per Atlanto vandenyną iš Europos į Jungtines Amerikos Valstybes ir, pagaliau, pirmo dirižablių konstruktoriaus vardu pavadintą lėktuvą "Graff Zeppelin," kuris yra nuskridęs nenusileisdamas į Japoniją ir neseniai perskrido Atlanto vandenyną į Ameriką ir atgal. *Jagė* ("L. A.")

Iš EUROPOS KNYGŲ

Les droits des anciens combattant et victimes de la guerre. Par Georges Felix, secretaire general de la Federation Ouvriere et Paysanne des Mutiles, Veuves, Orphelin de la Guerre et Anciens Combatants. 3me edition. En vente a la F. O. P. des Mutiles et Anciens Combattants, 85, boulevard Beaumarchais, Paris, IIIe. Virš 200 puslakščių. Kaina 6 frankai (už 7 frankus—nauja kaina 8 frankai—autorius išsiunčia paštu; jo adresas: Georges Felix, 2, rue Voltaire, a Perigueux (Dordogne. Su ilgu abėcėliniu straipsnių sąrašu.

Apie karo aukų ir pan. šelpimą (teisės, reikalingos advokatams, gydytojams ir kitiems. Pirmos dvi laidos greitai išėjo.

Arėjas Vitkauskas

VARGONININKAS

Daug metų turįs patyrimą savo amate, paieškau vietos. Jei kam iš gerb. klebonų būčiau reikalingas meldžiu kreiptis į "Darbininko" Redakeiją. (R.-12)

KLASČIAUS
CLINTON PARKAS
Piknikams, baliams, koncertams, šokiams ir visokiems pasilinksminimams smagiausia vieta Brooklyne-Maspethe. Jau laikas užsisakyti salę žiemos sezonui.
JONAS KLASČIUS, Sav.,
kamp. Maspeth ir Betts Ave.
Maspeth, N. Y.

Telefonas: STAGG 0706
DR. BLADAS K. VENCIUS
DANTISTAS
X—RAY
Namų Telefonas: Michigan 4273
VALANDOS:
Nuo 9—12 iš ryto, 2—8 vak.
Sventadieniais susitarus
499 GRAND STREET
(kampas Union Ave.)
BROOKLYN, N. Y.

Telefonas: Stagg 9105
DR. A. PETRIKA
(PETRICK)
LIETUVIS DENTISTAS
221 S. 4th St., Brooklyn, N. Y.
X-Spindulių Diagnoza
Gazo Anestetika
VALANDOS:
Nuo 9 val. ryte iki 8 val. vakare.
Penktadieniais ir šventadieniais tik susitarus.

Tel. Greenpoint 4428
DR. JOHN WALUK
VALANDOS:
8—10 A. M. 1—2 & 6—8 P. M.
Sekmadieniais pagal susitarimą
161 NORTH SIXTH STREET
BROOKLYN, N. Y.

LIETUVOS ŽENKLAI
Geras tėvynainis privalo turėti Lietuvos miestų ženklus. Yra įdomu su jais susipažinti. Juos galima vartoti kaip atvirutes. Ženklai yra tam tikrame sąsiuvinyje, išviso yra 40 ženklų.
Kaina 40 centų
"DARBININKAS"
366 W. Broadway
S. Boston, Mass.

Tel. Mitchell 2—0656
VINCAS ADOMAITIS
GRABORIUS
195 Adams St., Newark, N. J.
Netoli New York Ave.
Gyv. vita.: Tel. Bergen 3—6331

Tel. Stagg 5043 Notary Public
M. P. BALLAS INC.
BIELIAUSKAS
Graborius ir Balsamuotojas
734 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Tel. 2320 Greenpoint
JOSEPH GARSZVA
GRABORIUS
—IR—
BALSAMUOTOJAS
281 BEDFORD AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

Tel. Stagg 0783 Notary Public
JOSEPH LEVANDA
(Levandauskas)
GRABORIUS
107 Union Ave., Brooklyn, N.Y.

Tel. Newtown 4464
ANT. J. VALANTIEJUS
LAISNIUOTAS GRABORIUS
IR BALSAMUOTOJAS
Aptarnauja Visose Šakose
Notary Public
54—41 — 72-nd Street,
(4 Lexington Ave.) arti Grand St.,
MASPETH, L. I., N. Y.

GERAS LAIKRAŠTIS TIKRIAUSIAI GALI PAGELBĖTI DARBININKUI SURASTI KELIUS IR BŪDUS VADUOTIS IŠ VARGŲ IR NELAIMIŲ

"DARBININKAS"
yra
TINKAMIAUSIAS LAIKRAŠTIS DARBININKAMS

"DARBININKO" KAINA:

Amerikoje metams	$4.50
Pusei metų	$2.25
Lietuvoje metams	$5.50
Pusei metų	$2.75

"DARBININKAS"
EINA DU KARTU SAVAITĖJE.

GALIMA UŽSIRAŠYTI TIK SAVAITINĮ

Kaina:

Amerikoje metams	$2.50
Lietuvoje metams	$3.00

Vajaus metu užsirašantiems duodame brangių dovanų.
Reikalauk pasižiūrėjimui.

"DARBININKO" SPAUSTUVĖJE
ATLIEKA ĮVAIRIUS SPAUDOS DARBUS PRIEINAMOMIS KAINOMIS.

Reikale Kreipkitės Pas
"DARBININKAS"
366 West Broadway South Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0620

KĄ TIK ATĖJO NAUJAS SIUNTINYS NAUJŲ MALDAKNYGIŲ

MALDŲ RINKINĖLIS, baltais viršeliais	$1.75
MALDŲ RINKINĖLIS, baltais viršeliais	$1.25
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais viršeliais	$1.75
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais viršeliais	$1.25
MAŽAS NAUJAS AUKSO ALTORIUS, juodais prastais viršeliais	.50

Visus užsakymus siųskite sekančiu adresu:
"DARBININKO" ADMINISTRACIJA
366 West Broadway South Boston, Mass.